

Študijski programi 1. stopnje

ENOPREDMETNI ŠTUDIJSKI PROGRAMI:

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Germanistika

Samoevalvacijsko poročilo enopredmetnega programa prve stopnje *Germanistika* smo pripravili na podlagi podrobne analize študentske ankete o zadovoljstvu študentov in študentske ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev ter analize kazalnikov izobraževalne dejavnosti in ugotovili, da je program glede večine kriterijev ocenjen kot dober ali celo nadpovprečen. Kar pa ne pomeni, da si na Oddelku ne bomo tudi v prihodnosti prizadevali izboljševati in optimizirati tiste aspekte programa, pri katerih so bile ugotovljene manjše pomanjkljivosti.

Ugotovitve: Anketirani študenti ocenjujejo pedagoško delo visokošolskih učiteljev na Oddelku kot dobro do zelo dobro (2 člana oddelka sta med najboljše ocenjenimi na fakulteti); tudi glede obremenitve pri posameznih učnih enotah so večinsko mnenja, da je zelo ustrezna. Smatrajo, da je program srednje zahteven in široko zastavljen (ocena je višja kot lani); ocena usmerjenosti programa v poklic pa je enaka kot lani (sredinska). Z izbranim študijem so bili zadovoljni in so mnenja, da je v veliki meri izpolnil njihova pričakovanja, kar kaže tudi podatek, da bi 62,5% študentov ponovno izbralo isti študij na isti instituciji. Glede pridobljenih strokovnih in splošnih kompetenc anketiranci menijo, da so srednje dobra osnova za zaposlitev, začetek dela, poklicno kariero in osebni razvoj. Anketiranci ocenjujejo, da je razmerje med teoretičnim in praktičnim znanjem uravnoteženo, kakor tudi razmerje med deležem pisnih in ustnih nalog. Pozitivno izpostavljajo večjo zastopanost skupinskih nalog ter večji delež projektne in problemsko zasnovanega učenja. Želijo si pa več priložnosti za praktično udejstvovanje na izbranem strokovnem področju, zaradi česar na oddelku razmišljamo o praksi na 1. stopnji. Delež sodelovanj v raziskovalnih projektih je primerljiv lanskemu, vendar ga želimo še povečati.

Ukrepi:

Kakovost študijskega procesa bomo tudi v prihodnosti izboljševali s kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi.

Med kratkoročne (oz. ponavljajoče se) ukrepe spada stalna aktualizacija vsebin in študijskih virov pri posameznih predmetih, ki dviguje strokovnost programa. Poleg tega tudi redno preverjamo in prilagajmo ustreznost načinov preverjanja znanja in uporabno vrednost vsebin. Upoštevajoč željo študentov po praktičnem usposabljanju na 1. stopnji, se je Oddelek odločil pripraviti posebno UE »Praktikum«, ki bo imela status obštudijske dejavnosti in bo del priloge k diplomi. Zaradi zelo nizke stopnje študentske mobilnosti v lanskem letu (ki je enaka kot predlani), bomo študente dodatno spodbujali k sodelovanju v izmenjavah. Demonstratorska dejavnost in število študentskih raziskovalnih projektov sta v študijskem letu 2018/2019 sicer primerljivi z lanskim letom (sredinska vrednost), ampak se bomo še naprej trudili v tej smeri, saj študenti v razgovorih vedno izrazijo željo po (še) večih možnostih za sodelovanje v pedagoških ali raziskovalnih projektih, vendar se v končni fazi premalokrat odločijo za sodelovanje, zato jih bomo skušali dodatno motivirati. Nosilci in izvajalci predmetov kontinuirano nadgrajujemo naša znanja, tako na znanstvenem področju kot tudi glede pedagoških in tehnoloških inovacij. Z namenom obogatitve študijskega programa, smo v lanskem letu v program vključili še več strokovnjakov iz prakse in bomo s tem tudi nadaljevali. Dolgoročni ukrep pa ostaja prizadevanje za povečanje interesa za študij nemščine in ureditev statusa nemščine kot drugega tujega jezika v osnovnem, srednjem in poklicnem izobraževanju ter (v povezavi s tem) tudi razvijanje opcije za študij nemščine brez predznanja.

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Psihologija

V analizi pedagoške izvedbe našega prvostopenjskega študijskega programa Psihologija v lanskem študijskem letu (2018/19) na Oddelku za psihologijo ne opažamo posebnosti. V splošnem gre za izrazito zaželen študij, ki ga odlikujejo motiviranimi študenti. Že pred razširjeno analizo in samoevalvacijo oddelka, ki je potekala v novembru 2019, in tudi na podlagi izpostavljenih slabosti v Poročilu o podaljšanju akreditacije študijskega programa prve stopnje Psihologija, ki ga je na Univerza v Mariboru prejela od NAKVISa 13. maja 2015, smo za vse študijske programe oddelka definirali določene cilje in operacionalizirali akcijske načrte in ukrepe za doseganja le-teh v prihajajočih letih, samoevalvacija pa je omenjeno nadgradila. Med cilji lahko izpostavimo sledeče: **stabilnost delovanja oddelka, umestitev in prepoznavnost psihologije na univerzi in širše, širitev raziskovalne in projektne dejavnosti**. Pri doseganju omenjenih ciljev sledimo naslednjim akcijskim načrtom in iz njih izhajajočim ukrepom: doseganje ustrezne in zadostne kadrovske strukture na oddelku, kar konkretno vsebuje ustrezno sistematizacijo zaposlenih in postopno večanje števila zaposlenih na oddelku ter izboljšanje pogojev dela za zunanje sodelavce; prenova spletne strani, uvajanje oddelčnih strokovnih srečanj, promoviranje Centra za raziskovalno in strokovno psihološko dejavnost (CePSI), ki deluje v okviru oddelka; prijavljanje in širitev sodelovanja na raziskovalnih projektih in vključevanje študentov v raziskovalno in projektno dejavnost. Pri vseh omenjenih akcijskih načrtih in izhajajočih predvidenih ukrepih dosegamo premike. **Med konkretnimi ukrepi v letošnjem letu za prvo stopnjo psihologije izpostavljamo sledeče: pričetek postopkov za celovito prenavo študijskih programov prve in druge stopnje (enovit petletni študijski program psihologije); intenziviranje sodelovanja z ustanovami, kjer potencialno lahko naši študenti opravljajo praktično usposabljanje in prakso; zagotovitev ustreznih sredstev za nadgraditev programske opreme in tečaj usposabljanja v nevropsihološkem laboratoriju Oddelka za psihologijo; skladno s prepoznano problematiko duševnega zdravja med študenti in zaposlenimi aktiviranje vzpostavitve psihološke svetovalnice Univerzi v Mariboru.**

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Slovenski jezik in književnost

Oddelk za slovanske jezike in književnosti je v študijskem letu 2018/2019 izvedel naslednje **ukrepe**: (1) mednarodno pozicioniranje in vključitev Oddelka za slovanske jezike in književnosti v CEEPUS mrežo *Slavic Philology and its Cultural Contexts*; (2) nadaljevanje skupne organizacije aktivnosti kluba alumnov, in sicer v sodelovanju s Slavističnim društvom Maribor, na katere so bili povabljeni nekdanji diplomanti in aktualni študenti oddelka, s ciljem povezovanja različnih generacij in izmenjave različnih izkušenj; (3) razvijanje občutka pripadnosti Oddelku za slovanske jezike in književnosti z organizacijo neformalnih druženj študentov z učitelji oddelka; (4) kontinuirano vključevanje študentk in študentov v PKP, ŠIPK in druge oddelčne projekte in aktivnosti; (5) kontinuirano vključevanje študentov v promocijo Oddelka; (6) kontinuirano vključevanje domačih zunanjih strokovnjakov iz prakse.

V študijskem letu 2018/19 smo prišli do naslednjih **vsebinskih ugotovitev**: (1) kontinuirana potreba po strokovni ekskurziji v tujino v okviru Lektorata slovanskega jezika – srbsčina; (2) kontinuirana potreba po obisku domačih institucij, ki so pomembne za področje slovenistike; (3) kontinuirana potreba po angažiranju uspešnejših študentk in študentov kot demonstratorok in demonstratorjev; (4) kontinuirana potreba po oddelčni podpori za obštudijske dejavnosti študentk in študentov (npr. v obliki finančne podpore za revijo *Liter Jezika*); (5) kontinuirana potreba po vključiti študentk in študentov v znanstvenoraziskovalno delo (npr. vključevanje študentov v ŠIPK in PKP ter druge projekte); (6) potreba po kontinuirani skrbi za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika na UM in pomoč neslovensko govorečim študentom UM k lažji jezikovni integraciji v slovensko družbo in slovenski visokošolski izobraževalni sistem; (7) potreba po ustrezno tehnično opremljenih kabinetih in predavalnicah, ker se pojavljajo pogoste težave z dostopom do spleta; (8) kontinuirana želja in potreba po več timskega dela na Oddelku (npr. v okviru sodelovanja na mednarodnem projektu

Erasmus + DEAL (Razvoj pismenosti in učenja jezika za mlade učeče se v neugodnem položaju; uspešno timsko delo v okviru projekta Slovenščina na dlani); (9) oddelek spodbuja uspešnejše študente v okviru tutorstva in demonstratorstva; (10) s študenti, ki so imeli 4 pristope ali več pristopov k izpitu, učitelji opravljajo dodatne konzultacije; (11) analize o zaposljivosti diplomatov še ni – evalvirana bo leta 2020; (12) ustreznost pedagoških in raziskovalnih referenc nosilcev in izvajalcev.

V okviru samoevalvacije programa za študijsko leto 2018/2019 poudarjamo naslednje **statistične ugotovitve**: (1) pedagoško delo vseh učiteljev oddelka je ocenjeno s pozitivno oceno (povprečna ocena oddelka je 1,56, in sicer na lestvici -2; -1; 0; 1; 2); (2) ustreznost obremenitev študentov v okviru učnih enot študijskega programa; (3) v študijskem programu je študiralo 22 študentov: 8 v 1. letniku, 7 v 2. letniku, 6 v 3. letniku in 1 absolvent; (4) na razpisanih 15 mest se je v 1. letnik vpisalo 8 študentov, zato je v razpisu za študijsko leto 2019/2020 razpisanih manj vpisnih mest; (5) razmerje med študenti in visokoškolskimi učitelji je 0,68 študenta na 1 učitelja; (6) povprečna prehodnost študentov iz 1. v 2. letnik je znašala 77,78 %, iz 2. v 3. letnik pa 85,71 %; (7) diplomirali so 4 študenti; (8) zadovoljstvo študentov s študijskim programom je na petstopenjski lestvici ocenjeno s 3,83; (9) strokovnost, ki jo pridobijo v okviru programa, pa s srednjo vrednostjo 3,83 (ocenjevalna lestvica je petstopenjska, pri čemer ocena 1 pomeni odgovor "Sploh ne", ocena 5 pa "V zelo veliki meri", vrednost 0 pomeni brez odgovora); (10) več kot polovica vpisanih študentov 1. letnika je zaključila gimnazijo, manjši delež pa druge srednje šole, več kot polovica študentov 1. letnika je srednjo šolo zaključila z maturo, manjši delež pa z zaključnim izpitom;

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Sociologija in interdisciplinarno družboslovje

Samoevalvacijsko poročilo analizira glavne vidike /prednosti, slabosti, priložnosti, nevarnosti/ enopredmetnega študijskega programa prve stopnje »Sociologija in interdisciplinarno družboslovje« (BA). Glavni poudarki poročila so navedeni v tem povzetku.

Prednosti: program je usklajen z raziskovalnimi usmeritvami nosilcev in izvajalcev predmetov, ki so aktivno in kontinuirano vpeti v raziskovalni proces (mednarodni, nacionalni raziskovalni projekti); slušatelji so preko različnih oblik dela spodbujani k sprotnemu in aktivnemu delu; program usposablja za samostojno raziskovanje; ponuja znanja, ki poglobljeno reflektirajo kompleksno naravo sodobne realnosti; ki spodbujajo intelektualno zanimanje za svet in omogočajo kognitivno fleksibilnost, ki vodi do reševanja kompleksnih problemov. Pri tem ni nepomembno dejstvo, da so ravno to tiste kompetence in veščine (ti. »soft skills«), ki jih Svetovni ekonomski forum (WEF) prepoznava kot najbolj pomembne. Še več, te veščine ni mogoče avtomatizirati, zaradi česar so relativno varne pred izzivi, ki jih v realnost prinaša četrta ind. revolucija. Prednost študijskega programa je tudi v tem, da je zastavljen široko, da tako že v izhodišču ponuja cenjeno in iskano interdisciplinarnost. Prepoznavanje teh kvalitete se kaže v relativno visokem zadovoljstvu s študijem; v tem da vsaj dve tretjini študentov ocenjuje, da so v času študija pridobili v veliki ali zelo veliki meri pomembne kompetence: strokovnost, analitično in kritično razmišljanje, sposobnost iskanja novih idej in rešitev, sposobnost učinkovite porabe časa in koordinacije aktivnosti, sposobnost dela z računalnikom in internetom, sposobnost jasnega izražanja, sposobnost produktivnega sodelovanja z drugimi, sposobnost dela z ljudmi iz drugih kulturnih okolij, sposobnost branja in pisanja v prvem tujem jeziku, sposobnost hitrega osvajanja novega znanja, znanje na drugih področjih, sposobnost uspešnega dela pod stresom ter sposobnost pisanja poročil, zabeležek in dokumentov. Za večjo prepoznavnost je bila prenovljena spletna stran oddelka, prav tako oddelek preko družbenih omrežij med drugim ažurno objavlja dogodke, razpise za delo in štipendije, strokovno in raziskovalno delo zaposlenih in študentov,...

Slabosti: ocena kakovosti vsebine in izvedbe študijskega programa je nekoliko upadla, a še zmeraj kaže relativno zadovoljstvo s programom. Tako obstajajo področja, ki bi jih veljalo izboljšati. Ponovno se izpostavlja problem praktičnega/poklicnega usposabljanja (a večjega obsega praktičnega

izobraževanja ni mogoče realizirati znotraj danega števila kontaktnih ur, brez da to ne bi ogrozilo doseganja s programom in učnimi načrti določenih kompetenc in ciljev) in posledično strah pred nezaposlenostjo. Ob tem je pomembno poudariti, da je s sodelovanjem v raziskovalnih projektih študentom omogočena sociološka praksa (oblikovanje vprašalnikov, pisanje znanstvenih besedil, obdelava podatkov). Izpostavljajo se tudi določeni problemi glede izvedbe (aktualizacija vsebin pri posameznih predmetih), glede izhodne mobilnosti, glede slabih delovnih in materialnih pogojev ter glede dela podpornih služb.

Priložnosti: na osnovi zapisanega je mogoče identificirati naslednje kratkoročne in dolgoročne ukrepe, ki bi vodili do večje prepoznavnosti in zvišanja kvalitete študijskega programa: doseganje ustrezne in zadostne kadrovske strukture, nadaljevanje spremljanja mnenj deležnikov, vključujoč zagotavljanje bolj reprezentativnih in bolj celostnih podatkov (krepitev analitike na ravni UM); izboljšanje delovnih in materialnih pogojev (razporeditev visokošolskih učiteljev na prava delovna mesta, celostna sanacija zgradbe, ureditev nove računalniške učilnice), zagotovitev namenskih sredstev za promocijo in spodbujanje in organiziranje sodelovanja s potencialnimi ponudniki praktičnega izobraževanja (razpis štipendij, dajanje subvencij), zagotovitev namenskih sredstev za razvoj praktičnega usposabljanja; spodbujanje izhodne mobilnosti; nadaljevanje krepitve povezanosti kariernega centra za iskanje priložnosti praktičnega usposabljanja; nadaljevanje krepitve alumni organizacije. Nujna se zdi tudi reorganizacija sistema izbirnosti – namesto »kaznovanja« nagrajevanje tistih, ki ponujajo predmete v medoddelčno in medfakultetno izbirnost (enake kvote, prednost pri oblikovanju urnika).

Grožnje: nadaljevanje upada vpisa, stagnacija kvalitete (tudi zaradi posledic razporeditve na neustrezna delovna mesta in kadrovske podhranjenosti, preobremenjenosti z administrativnim delom). Grožnjo predstavlja tudi: a) nadaljevanje izvedbe programa pod izrazito slabimi materialnimi in delovnimi pogoji, b) šibkost podpornih služb, promocijskih aktivnosti in aktivnosti institucij, ki bi naj pomagale pri krepitvi vezi med univerzo in trgom dela; c) politika nezrelega egocentrizma, ki partikularne interese postavlja pred pedagoško in znanstveno odličnost.

Enopredmetni študijski program 1. stopnje Zgodovina

Na splošno imajo študentje občutek, da v okviru študijskega programa dobro razvijejo predvidene kompetence. To še posebej velja za pridobivanje strokovnega znanja, pisanja besedil in ustnega izražanja, tudi zmožnosti dela pod stresom. Drugače je s praktično usposobljenostjo za zgodovinsko delo.

Zato bomo intenzivno razvijali možnosti vključevanja večjega deleža praktičnih vsebin, seveda na način, ki študentk in študentov ne bi pretirano dodatno finančno obremenil. Enako velja za odmerjanje večje vloge študijskim ekskurzijam, ki jih bomo dokončno vključili v učne načrte predmetov.

Vse sodelavke in sodelavce na študijskem programu spodbujamo, naj študentke in študente vključijo v pridobivanje znanja predvsem tako, da slednji na podlagi analize primarnih in sekundarnih virov sami izpeljujejo splošna dognanja o poteku zgodovinskih procesov.

Nadaljevali bomo s krepitvijo promocijskih dejavnosti na gimnazijah, da bi zagotovili še močnejši dotok študentk in študentov od tam na prvostopenjske študijske programe Oddelka za zgodovino. Prav tako načrtujemo širitev promocijskih aktivnosti na bližnje sosedstvo (Avstrija, Hrvaška). Z roko v roki s tem bomo razvijali in poudarjali specifične enopredmetnega študijskega programa prve stopnje Zgodovina kot najboljše vstopne točke v seznanjanje z zgodovino in zgodovinopisjem.

Po naši oceni so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni, zato kratkoročnih sprememb ne načrtujemo. Kar zadeva učne enote, pri katerih je uspešnost študentk in študentov slabša, ne gre toliko za razliko med individualnimi slogi predavateljic in predavateljev, temveč za kompleksnost vsebin, predvsem ko gre za zahtevna poglavja iz zgodovine 20. in 21. stoletja, ki zahtevajo obvladovanje kompleksnega in širokega prostorskega okvirja in zapletenih povezav, ki so v starejših obdobjih kljub večji časovni oddaljenosti pogosta manj zahtevne.

Predlogi ukrepov/sprememb

Predlog spremembe	Zadolžen	Rok
Priprava vsaj dveh delovnih srečanj z zunanjimi sodelavkami in sodelavci, kjer bi bili v ospredju sodobni didaktični pristopi	Doc. dr. Aleš Maver	1. 12. 2020
Dokončanje vključitve študijskih ekskurzij v študijski program	Doc. dr. Martin Bele	31. 12. 2020
Okrepitev promocijske dejavnosti z glavnim ciljem večjega dotoka kandidatk in kandidatov iz gimnazijskih programov, razširitev promocije na sosodstvo (Hrvaška, Avstrija)	Tutor učitelj in učitelj promotor v sodelovanju z nosilci učnih enot	31. 12. 2020

DVOPREDMETNI ŠTUDIJSKI PROGRAMI:

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Angleški jezik in književnost

V procesu samoevalvacije sodelavci Oddelka za anglistiko in amerikanistiko ugotavljamo, da lahko rezultate na podlagi ankete o zadovoljstvu s študijem na osnovi mnenja 34 študentov z 8 različnih dvopredmetnih vezav, izvedene ob zaključku študija v preteklem štud. letu sicer upoštevamo, a z rahlim zadržkom, saj namreč iz anket ni jasno razvidno, za kateri predmet iz dvopredmetne vezave so študenti odgovarjali pri posameznih vprašanjih in na kateri program iz vezave se ocene nanašajo.

Sicer so rezultati v veliki meri pričakovani, a se zavedamo, da je kljub temu, da dobro delamo, še veliko možnosti za izboljšave in dvig kakovosti. Povprečna ocena izpitov na rednem študiju ne zaostaja bistveno za povprečjem celotnega zavoda FF. Razlog za nižje povprečje je morda tudi ta, da večina ocenjevalcev uporablja nekoliko višje kriterije od priporočenih (60% za pozitivno oceno), ker menimo, da gre za stopnjo študija, kjer lahko od študentov zahtevamo več kot le minimum.

Po podatkih je bil v štud. letu 2018/2019 interes za študij 146%, kar kaže, da se promocijske aktivnosti obnesejo in da je interes za študij še vedno višji, kot je razpisano število vpisnih mest, čeprav je slednje v upadu; isti trend se zazna na celotni UM. Razlog upada vpisa je tudi zniževanje števila vpisnih mest zaradi finančne in kadrovske stiske v preteklih nekaj letih, kar je tudi razlog, zakaj se trenutno ne izvaja izredni študij.

Primerjava podatkov z UM kaže na kadrovsko podhranjenost Oddelka (ki je med tistimi z najvišjim številom študentov), za katero pa upamo, da se bo s finančno stabilizacijo FF v naslednjih nekaj letih tudi popravila. Ob tem velja upoštevati tudi dejstvo, da imamo višji delež tujih državljanov vpisanih

na program, kar pomeni dodatno delovno obremenitev, saj jih ima veliko težave z jezikom in sporazumevanjem.

Menimo tudi, da imajo študentje na voljo preveliko število možnih pristopov k istemu izpitu, kar ne spodbuja resnega odnosa do študija. Če bi imeli na voljo npr. le dva izpitna roka, bi bili študentje za študij bolj motivirani, rezultati boljši, skrajšal bi se tudi čas študija, vsi (študenti, profesorji in študentski referat) pa bi bili razbremenjeni nepotrebnega dela z večkratnim opravljanjem istega izpita (prihranek bi bil zaradi manjše porabe papirja, fotokopiranja in neracionalno porabljenega časa tudi finančen).

Primerov četrtega pristopa k izpitom na tem študijskem programu je manj, kot v preteklem štud. letu, razlogi za ponavljanje so podobni kot v preteklem samoevalvacijskem obdobju.

Na prvi stopnji nimamo praktičnega usposabljanja, vendar študentom ponujamo možnost sodelovanja pri organizaciji konferenc, predstavljamo jim tutorstvo in mentorstvo, ki ga lahko prevzamejo, kakor hitro so na to pripravljeni, spodbujamo jih k raziskovalnemu delu že z ustreznimi oblikami dela v študijskem procesu ter njihovem sodelovanju na konferencah. Nekaj študentov je bilo vključenih v projekte in njihove izkušnje so bile zelo pozitivne.

Predlogi sprememb za izboljšanje kakovosti dela in študija v prihodnje:

- več sredstev za raziskovalno delo in mednarodno sodelovanje (aktivna udeležba na mednarodnih simpozijih, materialni stroški, nabava strokovne literature, dostop do baz in korpusov);
- manjše število pristopov k istemu izpitu;
- ločena izvedba predmetov, ki se izvajajo skupaj za angliste in prevajalce;
- boljša tehnična oprema za izvedbo pedagoškega procesa;
- sprememba anketnih vprašalnikov (predvsem na ravni fakultete), ki bodo ustrezneje zajeli podatke, ki jih potrebujemo za kvalitetnejše delo;
- sprememba načina anketiranja (ker so ankete anonimne in ker jih študenti rešujejo na hitro, brez razmisleka, niso realni pokazatelji dejanskega stanja);
- kadrovska krepitev Oddelka zaradi nadaljnjega razvoja.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Filozofija

Pri samoevalvaciji smo se oprli na »Rezultate ankete o zadovoljstvu s študijem za obdobje od 01.10.2018 do 30.09.2019 za fakulteto UM: FILOZOFSKA FAKULTETA«, podatke, ki jih kažejo KAZALNIKI KAKOVOSTI NA PODROČJU IZOBRAŽEVALNE DEJAVNOSTI ZA LETO 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 in 2020 in interne ankete. V prihodnje načrtujemo tudi ustanovitev *sveta deležnikov Oddelka za filozofijo*, ki bo s svojimi nasveti v pomoč pri delovanju oddelka in oblikovanju študijskega programa. Ob tem imamo med drugimi v mislih doseganje sodelavce (učitelje) iz osnovnih in srednjih šol, s katerimi že zdaj uspešno sodelujemo (2. gimnazija Maribor, OŠ Selnica ob Dravi).

Samoevalvacija je pokazala, primerjalno, relativno stabilno zanimanje za študij, navzlic splošnemu padanju vpisa na FF (v letu 2019/2020 je celotno število redno vpisanih na prvi stopnji *večje* kot v letu 2017/18). Izvajanje programa poteka v skladu s predmetnikom brez posebnosti, kadrovska pokritost je dobra. V letu 2018/19 smo izvedli vrsto aktivnosti za povečanje zanimanja za študij: organizacija javnih dogodkov, navzočnosti na socialnih omrežjih, predstavitve knjig, javna predavanja na oddelku za filozofijo, konference, sodelovanje z gimnazijami Upoštevali smo tudi prejšnje sugestije študentov glede obremenitve pri posameznih predmetih in temu ustrezno prilagodili obremenitve, podobno velja za novejšje predloge, ki jih bomo upoštevali v naslednjem šolskem letu.

V rezultatih ankete o zadovoljstvu s študijem na seznamu kompetenc (G1) anketiranci poleg pridobljene strokovnosti poudarjajo predvsem splošne kompetence, ki omogočajo fleksibilnost na različnih področjih. Letos so prvič rezultati ankete o splošnem zadovoljstvu študentov po študijskih programih (P05-01) na prvi stopnji slabši kot prejšnja leta (2,88). Menimo, da gre za zelo majhno število anketirancev (pet), pri katerem že mnenje ene od anketiranih oseb, ki pri vseh kazalnikih izstopa v negativni smeri, vpliva na povprečno oceno. Reprezentativne ankete o pedagoškem delu članov oddelka pri posameznih predmetih (osem anketiranih) kažejo povprečne do nadpovprečne rezultate. Vendar smo se že (seja oddelka) in se bomo še odzvali. S pomočjo študentov tutorjev bomo posebej skrbno pripravili in izvedli interno anketo o študiju na našem oddelku. Na njeni osnovi bomo pripravili sejo oddelka, na kateri bodo tudi predstavniki študentov. Kritično bomo obravnavali tudi druge kazalnike (prehodnost, število diplomantov, povprečno število let trajanja študija) in seznanili študente z možnostmi izmenjav. V večji meri bomo za motivacijo izkoristili sistem demonstratorstva.

Predlagani ukrepi gredo v smeri še bolj aktivne vključitve študentk in študentov v študijski proces, vključevanje filozofske refleksije o aktualnih temah v vsebine predavanj in vaj, manjše prenove učnih programov in angažiranje študentov in študentk v izven-studijskih dejavnostih, tako pri raznih javnih dogodkih, ki promovirajo filozofsko refleksijo kot sodelovanje pri njihovi stopnji prilagojenim dogodkom. Aktivno bomo podprli vključevanje naših študentov v sheme mednarodnih izmenjav. Za dvig zanimanja (vpisanih, diplomantov) so še naprej nujne promocijske aktivnosti, ki bi popularizirale študij filozofije na Filozofski fakulteti v Mariboru in vlogo filozofske refleksije v družbi nasploh. Ob splošnem zmanjševanju števila študentov, zmanjševanju zanimanja za humanistiko pa se zavedamo tudi konkurence sestrške fakultete v Ljubljani in drugih zasebnih visokošolskih ustanov s področja humanistike.

Priloga: zapisnik seje oddelka 3.3. 2020.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Geografija

Evalvirani dvopredmetni študijski program prve stopnje Geografija je bil prvič akreditiran v letu 2007, v letu 2014 pa se mu je prvič podaljšala akreditacija. Tekom zadnjega akreditacijskega postopka je zunanja evalvacijska komisija ugotovila številne dobre strani in prednosti študijskega programa, obenem pa med priložnostmi za izboljšanje navedla naslednja področja: izboljšanje prehodnosti med letniki, dvig števila diplomantov, izboljšanje materialnih pogojev, izboljšanje pedagoškega dela, uravnoteženje pedagoških in drugih obveznosti, sistemska skrb za vzdrževanje in vlaganje v obstoječe prostore, idr.

V zadnjih letih poskušamo odpraviti nekatere pomanjkljivosti, zlasti tiste, ki so v pristojnosti članov Oddelka za geografijo FF UM. V preteklem študijskem letu smo pripravili vlogo za manjše spremembe študijskega programa z namenom izboljšanja študijskega programa. Izvedli smo noveliranje temeljne literature in virov (pri nekaterih učnih enotah), noveliranje referenc nosilca predmeta (pri nekaterih učnih enotah) in spremenili delež ocen pri ocenjevanju (pri nekaterih učnih enotah). Tako se je pri več učnih enotah povečal delež praktičnega dela študentov (seminarske vaje, teren, ekskurzije, projektno delo, ipd.) kot del skupne ocene izpita. Ne predvidevamo pa krčenja učnih vsebin, ker bi to predstavljalo okrnitev študijskega programa.

Ugotavljamo tudi, da je eden od pglavitnih problemov premajhna prehodnost med letniki, zlasti iz 1. v 2. letnik ter premajhen delež diplomantov, glede na vpisane študente. Zaradi zmanjšane število vpisanih v 1. letnik se v program vpisujejo tudi kandidati s povprečnim in slabšim uspehom v srednji šoli, kar pa je problem na celotni univerzi. Zaradi navedenega, bo potrebno v prihodnje okrepiti tutorsko delo s študenti in jih z dodatnimi ukrepi motivirati za večjo uspešnost pri študiju, kar velja še posebej za vpisane v 1. letnik.

Ker se je število vpisanih študentov v 1. letnik v zadnjih letih precej zmanjšalo, izvajamo intenzivne promocijske aktivnosti, ki potekajo na več ravneh, in sicer v okviru organiziranih formalnih dejavnosti FF UM, pa tudi v obliki posredne promocije članov Oddelka za geografijo in njihove dejavnosti.

V razgovoru z vodstvom fakultete je bilo ugotovljeno, da je krčenje števila kontaktnih ur v preteklosti dejstvo, ki se mu je potrebno prilagoditi pri izvedbi posameznih učnih enot, saj zaradi omejenih finančnih možnosti na fakulteti ne bo mogoče v prihodnje vzpostaviti prejšnjega stanja. Ostaja pa ugotovitev, da krčenje števila ur v predmetniku niža kakovost študijskega procesa, zato bo v prihodnje potrebno usmeriti naše aktivnosti v kakovostnejše in bolj učinkovite metode poučevanja ter v spodbujanje večje angažiranosti študentov pri samostojnem delu. Med pomanjkljivostmi, ki so vezani na delovanje oziroma odločitve fakultetne uprave, bo potrebno v naslednjih letih posvetiti veliko pozornost izboljšanju materialnih pogojev ter sistemska skrb za vzdrževanje in vlaganje v obstoječe prostore.

V naslednjem študijskem letu ne predvidevamo sprememb študijskega programa, saj menimo, da ta trenutek niso potrebne in je evalvirani študijski program optimalen z vidika učnih enot, učnih vsebin in kompetenc (kar se je pokazalo tekom večletnega izvajanja študijskega programa). Seveda je predvideno sprotno dopolnjevanje študijske literature in sprotno spremljanje izvajanja študijskega programa z vidika ugotavljanja morebitnih težav in dopolnitev. Izvajalce študijskega programa pa vsekakor v prihodnje čaka velik izziv prilagoditvi danim razmeram in ob manjšem številu kontaktnih ur poskušati zadržati kvaliteto študijskega procesa.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Madžarski jezik s književnostjo

Univerza v Mariboru in Filozofska fakulteta kot matična fakulteta izvajanja študija madžarskega jezika in književnosti v Sloveniji v izobraževalnem sistemu skrbi in varuje ter razvija madžarski jezik kot jezik narodnostne manjšine v Prekmurju. Dvopredmetni študijski program prve stopnje Madžarski jezik s književnostjo je edini prvostopenjski študij madžarščine v Sloveniji, zato ima **specifiko in posebno poslanstvo**, študentom z madžarskim maternim jezikom namreč omogoča študijsko okolje, ki je skladno z njihovimi jezikovnimi pričakovanji, po drugi strani pa je ustvarjeno stimulacijsko okolje tudi za študente, ki imajo drugi materni jezik. Poleg tega si izvajalci študijskega programa prizadevamo za vključitev študentov/bodočih učiteljev dvojezičnih šol neposredno v študijski proces hungaristike na FF UM, zato v okviru akreditiranega programa ponujamo izbirne predmete in lektorske vaje na različnih zahtevnostnih stopnjah tudi študentom drugih fakultet, predvsem Pedagoške fakultete UM, ki prihajajo z dvojezičnega področja in bi se radi tudi zaposlili šolah v dvojezičnem poukom. Pogoji za vpis so skladni z zakonodajo, vpisna mesta pa so sorazmerna glede na položaj in status madžarskega jezika v Prekmurju (regionalni uradni jezik) in z načeli nadstandardne manjšinske politike v Sloveniji.

Na Oddelku za madžarski jezik in književnost sledimo sistemu tutorstva Filozofske fakultete in Univerze v Mariboru. Dvopredmetni študijski program *Madžarski jezik s književnostjo* omogoča diplomantom pridobitev specifičnih strokovnih kompetenc na področju madžarskega jezika in literature ter kulture madžarskega govornega prostora in izbranih splošnih kompetenc ter jim omogoča nadaljevanje študija na dvopredmetnem pedagoškem študijskem programu druge stopnje *Madžarski jezik s književnostjo*.

Predlog:

- Za izboljšanje kakovosti izobraževanja v programu in pridobitve večjega števila vpisanih študentov smo UM oddali pripravljeno spremembo študijskega programa, namreč smer hungaristike znotraj že obstoječega programa. Zelo nujno in potrebno se nam zdi, da se v visokošolsko izobraževanje v RS vključi tudi program hungaristike, ki bi bil edini prvostopenjski študij madžarščine kot tujega jezika v Sloveniji. Namenjen za vse bodoče študente, ki bi se madžarščino učili kot tuji jezik. Tak program hungaristike je prisoten v skoraj vseh evropskih visokošolskih ustanovah/fakultetah.

- Interes in predlog (tako študentov kot profesorjev) za možnost vključitve v program Madžarski jezik s književnostjo študentov PeF, in sicer z izbiro izbirnih predmetov in ne dodatnih, kot je bilo do sedaj.
- Spremembe in uravnoteženje študijskega programa v okviru sprememb in uravnoteženj študijskih programov FF UM.
- Aktivnejše vključevanje tujih profesorjev (predvsem z madžarskih univerz) prek Erasmus (ki je na našem Oddelku že dolgoletna praksa) v izvajanju določenih enot programa.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Medjezikovne študije – angleščina

Samoevalvacija za študijsko leto 2018/19 je tretja zaporedna samoevalvacija, ki na podlagi izsledkov študentske ankete o zadovoljstvu s študijem, kazalnikov izobraževalne dejavnosti in analize vpisa prikazuje že jasnejšo sliko trenutnega stanja. V poročilu podrobno analiziramo anketo študentov z zadovoljstvom študija, anketo o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev za leto 2018/19, kazalnike kakovosti študija in druge relevantne dejavnike. Poročilo podaja vpogled v pester nabor aktivnosti, ki so se odvijale na Oddelku za prevodoslovje v zadnjih treh študijskih letih. Na podlagi ocen študentov bodo člani oddelka lažje presodili, katerim elementom bo v prihodnosti potrebno nameniti več pozornosti. V ta namen smo v poročilu oblikovali predloge ukrepov, ki bodo pripomogli h kakovostnejši izvedbi študija in bodo na dolgi rok postopoma zvišali splošno oceno zadovoljstva s študijem. Na podlagi analize interesa za študij, vpisa, prehodnosti v višji letnik in trajanja študija si bo Oddelek prizadeval za boljšo prepoznavnost študija in za večjo motiviranost študentov k čim prejšnjemu uspešnemu zaključku študija ter jih spodbujal k nadaljevanju študija na podiplomski ravni. V poročilu je Oddelek kot oviro za dvig kakovosti študija izpostavil zlasti pomanjkanje kadra, ki bi razbremenil zaposlene, ter financiranje raziskovalnega dela zaposlenih, ki bi s pogostejšimi udeležbami na konferencah v tujini lahko širili mrežo za lažjo prijavo projektov. Nenazadnje v poročilu podamo predloge, s katerimi si bo Oddelek še naprej prizadeval za izboljšanje kakovosti študijskega programa.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Medjezikovne študije – nemščina

Samoevalvacija za študijsko leto 2018/19 je tretja zaporedna samoevalvacija, ki na podlagi izsledkov študentske ankete o zadovoljstvu s študijem, kazalnikov izobraževalne dejavnosti in analize vpisa prikazuje že jasnejšo sliko trenutnega stanja. V poročilu podrobno analiziramo anketo študentov z zadovoljstvom študija, anketo o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev za leto 2018/19, kazalnike kakovosti študija in druge relevantne dejavnike. Poročilo podaja vpogled v pester nabor aktivnosti, ki so se odvijale na Oddelku za prevodoslovje v zadnjih treh študijskih letih. Na podlagi ocen študentov bodo člani oddelka lažje presodili, katerim elementom bo v prihodnosti potrebno nameniti več pozornosti. V ta namen smo v poročilu oblikovali predloge ukrepov, ki bodo pripomogli h kakovostnejši izvedbi študija in bodo na dolgi rok postopoma zvišali splošno oceno zadovoljstva s študijem. Na podlagi analize interesa za študij, vpisa, prehodnosti v višji letnik in trajanja študija si bo Oddelek prizadeval za boljšo prepoznavnost študija in za večjo motiviranost študentov k čim prejšnjemu uspešnemu zaključku študija ter jih spodbujal k nadaljevanju študija na podiplomski ravni. V poročilu je Oddelek kot oviro za dvig kakovosti študija izpostavil zlasti pomanjkanje kadra, ki bi razbremenil zaposlene, ter financiranje raziskovalnega dela zaposlenih, ki bi s pogostejšimi udeležbami na konferencah v tujini lahko širili mrežo za lažjo prijavo projektov. Nenazadnje v poročilu podamo predloge, s katerimi si bo Oddelek še naprej prizadeval za izboljšanje kakovosti študijskega programa.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Nemški jezik in književnost

Samoevalvacija za študijsko leto 2018/2019 na podlagi izsledkov študentske ankete o zadovoljstvu s študijem, pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev, kazalnikov izobraževalne dejavnosti in analize vpisa izpostavlja nekatere ugotovitve o odzivu študentov na vsebine in strukturo dvopredmetnega študijskega programa *Nemški jezik in književnost* in predlaga nekaj ukrepov za njegovo izboljšavo. Zaradi majhnega števila respondentov imajo izsledki študentskih anket le omejeno veljavnost.

Nemški jezik in književnost se uvršča med študijske programe, ki vsako leto dobivajo dobre ocene. Študenti s povprečnimi in nadpovprečnimi ocenami izkazujejo, da je pedagoško delo visokošolskih učiteljev in sodelavcev na sodobni in ustrezni ravni, primerljivi z drugimi študijskimi programi Filozofske fakultete, in da imajo tudi pretežno ugodno mnenje o fakultetnem vodstvu, nepedagoškem kadru, prostorskih in tehničnih možnostih študijskega okolja na fakulteti. Iz ankete ob zaključku študiju je razvidno, da velika večina anketiranih študentov nadpovprečno ocenjuje široko zastavljenost študijskega programa in z njim pridobljene strokovne, splošne in prenosljive kompetence. Ugodnejšo skupno oceno pa znižuje pretežno slabše mnenje anketiranih študentov o možnostih samostojnejšega izbiranja študijskih predmetov, sodelovanja v pedagoških ali raziskovalnih projektih, praktičnega usposabljanja v strokovnem okolju, razvoja podjetniških sposobnosti in poklicnega usmerjenja. Nekaj izmed naštetih možnosti je predvidenih šele v študijskih programih oddelka na drugi stopnji.

Nižje ocenjenim prvinam študijskega programa bo Oddelek za germanistiko namenil več pozornosti. Med kratkoročne ukrepe za izboljšanje kakovosti študijskega programa sodi vsakoletno posodabljanje študijskih vsebin in virov pri posameznih študijskih enotah in prizadevanje visokošolskih učiteljev in sodelavcev za nadgrajevanje svojega znanja. Z izmenjavo dobrih praks v organiziranih oddelčnih aktivnostih in s sodelovanjem zunanjih strokovnjakov namerava Oddelek obogatiti vsebine in raznolikost študijskega programa. Kompetence študentov želimo okrepiti s postopnim dvigom zahtevnosti študijskih vsebin do konca študija, z vključevanjem študentov v demonstratorsko in raziskovalno delo, s spodbujanjem mobilnosti študentov in s sodelovanjem pri aktivnostih seznanjanja študentov s poklicnimi možnostmi. Pomemben dolgoročen ukrep za povečevanje interesa za študij nemščine je zagotavljanje boljšega izhodiščnega znanja naših študentov, zato si oddelek prizadeva za ureditev statusa nemščine kot drugega tujega jezika v osnovnem, srednjem in poklicnem izobraževanju.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Pedagogika

Podatki ankete o zadovoljstvu s študijem, ki jo študenti izpolnijo ob zaključku študija na dvopredmetnem programu Pedagogika UN ne pokažejo kakšnih zelo problematičnih ugotovitev. Kot pozitivno lahko (tako kot prejšnje leto) izpostavimo, da so študenti na vaje in seminarje prihajali pripravljeni, študenti tudi menijo, da je naš študijski program dobra osnova za nadaljnjo kariero in (še posebej) da je bil dobra osnova za osebni razvoj. Zadovoljstvo študentov se kaže tudi v tem, da je večina študentov zadovoljnih s študijem in da je nivo doseganja njihove strokovne kompetentnosti visok. Od lani se je povečalo število študentov na študentski izmenjavi.

Tako kot lani so bili študenti manj zadovoljni s sodelovanjem v raziskovalnih projektih, sorazmerno nizko tudi vrednotijo akademski ugled študija. So pa odgovori na vprašanje, v kolikšni meri so študenti sodelovali v raziskovalnih projektih, razpršeni, kar kaže, da takšno sodelovanje je prisotno. Težko je oceniti, kaj je idealno stanje, saj cilj verjetno ni, da morajo vsi študenti sodelovati v projektih, temveč samo najbolj motivirani. Kljub temu bomo v prihodnosti temu vprašanju namenjali več pozornosti.

Podatki o vpisu kažejo, da je zanimanje za vpis še naprej zadovoljivo.

Med ukrepi za izboljšanje (še naprej) načrtujemo okrepitev stika s prakso. Ker študentom zaradi organizacijskih ovir ni mogoče zagotoviti toliko prisotnosti v praksi, kot si želijo, bomo večjo pozornost namenili udeležbi strokovnjakov iz prakse v našem programu. Okrepili bomo dejavnost Alumni kluba.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Slovenski jezik in književnost

Oddelek za slovanske jezike in književnosti je v študijskem letu 2018/2019 izvedel naslednje **ukrepe**: (1) mednarodno pozicioniranje in vključitev Oddelka za slovanske jezike in književnosti v CEEPUS mrežo *Slavic Philology and its Cultural Contexts*; (2) nadaljevanje skupne organizacije aktivnosti kluba alumnov, in sicer v sodelovanju s Slavističnim društvom Maribor, na katere so bili povabljeni nekdanji diplomanti in aktualni študenti oddelka, s ciljem povezovanja različnih generacij in izmenjave različnih izkušenj; (3) razvijanje občutka pripadnosti Oddelku za slovanske jezike in književnosti z organizacijo neformalnih druženj študentov z učitelji oddelka; (4) kontinuirano vključevanje študentk in študentov v PKP, ŠIPK in druge oddelčne projekte in aktivnosti; (5) kontinuirano vključevanje študentov v promocijo Oddelka; (6) kontinuirano vključevanje domačih zunanjih strokovnjakov iz prakse.

V študijskem letu 2018/19 smo prišli do naslednjih **vsebinskih ugotovitev**: (1) kontinuirana potreba po strokovni ekskurziji v tujino v okviru Lektorata slovanskega jezika – srbsčina; (2) kontinuirana potreba po obisku domačih institucij, ki so pomembne za področje slovenistike; (3) kontinuirana potreba po angažiranju uspešnejših študentk in študentov kot demonstratorok in demonstratorjev; (4) kontinuirana potreba po oddelčni podpori za obštudijske dejavnosti študentk in študentov (npr. v obliki finančne podpore za revijo Liter Jezika); (5) kontinuirana potreba po vključiti študentk in študentov v znanstvenoraziskovalno delo (npr. vključevanje študentov v ŠIPK in PKP ter druge projekte); (6) potreba po kontinuirani skrbi za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika na UM in pomoč neslovensko govorečim študentom UM k lažji jezikovni integraciji v slovensko družbo in slovenski visokošolski izobraževalni sistem; (7) potreba po ustrezno tehnično opremljenih kabinetih in predavalnicah, ker se pojavljajo pogoste težave z dostopom do spleta; (8) kontinuirana želja in potreba po več timskega dela na Oddelku (npr. v okviru sodelovanja na mednarodnem projektu Erasmus + DEAL (Razvoj pismenosti in učenja jezika za mlade učeče se v neugodnem položaju; uspešno timsko delo v okviru projekta Slovenščina na dlani); (9) oddelek spodbuja uspešnejše študente v okviru tutorstva in demonstratorstva; (10) s študenti, ki so imeli 4 pristope ali več pristopov k izpitu, učitelji opravljajo dodatne konzultacije; (11) analize o zaposljivosti diplomatov še ni – evalvirana bo leta 2020; (12) ustreznost pedagoških in raziskovalnih referenc nosilcev in izvajalcev.

V okviru samoevalvacije programa za študijsko leto 2018/2019 poudarjamo naslednje **statistične ugotovitve**: (1) pedagoško delo vseh učiteljev oddelka je ocenjeno s pozitivno oceno (povprečna ocena oddelka je 1,56, in sicer na lestvici -2; -1; 0; 1; 2; (2) ustrezna obremenitev študentov v okvir učnih enot študijskega programa, izjema pa je predmet Skladnja; (3) v študijskem programu je študiralo 39 študentov: 17 v 1. letniku, 10 v 2. letniku, 9 v 3. letniku in 3 absolventi; (4) na razpisanih 25 mest se je v 1. letnik vpisalo 17 študentov; (5) razmerje med študenti in visokoškolskimi učitelji je 2,6 študenta na 1 učitelja; (6) povprečna prehodnost študentov iz 1. v 2. letnik je znašala 94,11 %, iz 2. v 3. letnik pa 50 %; (7) diplomiralo je 10 študentov; (8) zadovoljstvo študentov s študijskim programom je na petstopenjski lestvici ocenjeno s 3,91; (9) strokovnost, ki jo pridobijo v okviru programa, pa s srednjo vrednostjo 4,03 (ocenjevalna lestvica je petstopenjska, pri čemer ocena 1 pomeni odgovor "Sploh ne", ocena 5 pa "V zelo veliki meri", vrednost 0 pomeni brez odgovora); (10) več kot polovica vpisanih študentov 1. letnika je zaključila gimnazijo, manjši delež pa druge srednje

šole, več kot polovica študentov 1. letnika je srednjo šolo zaključila z maturo, manjši delež pa z zaključnim izpitom;

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Sociologija

Samoevalvacijsko poročilo analizira glavne vidike /prednosti, slabosti, priložnosti, nevarnosti/ dvopredmetnega študijskega programa prve stopnje »Sociologija« (BA). Glavni poudarki poročila so navedeni v tem povzetku.

Prednosti: program je usklajen z raziskovalnimi usmeritvami nosilcev in izvajalcev predmetov, ki so aktivno in kontinuirano vpeti v raziskovalni proces (mednarodni, nacionalni raziskovalni projekti); slušatelji so preko različnih oblik dela spodbujani k sprotnemu in aktivnemu delu; program usposablja za samostojno raziskovanje; ponuja znanja, ki poglobljeno reflektirajo kompleksno naravo sodobne realnosti; ki spodbujajo intelektualno zanimanje za svet in omogočajo kognitivno fleksibilnost, ki vodi do reševanja kompleksnih problemov. Pri tem ni nepomembno dejstvo, da so ravno to tiste kompetence in veščine (ti. »soft skills«), ki jih Svetovni ekonomski forum (WEF) prepoznava kot najbolj pomembne. Še več, te veščine ni mogoče avtomatizirati, zaradi česar so relativno varne pred izzivi, ki jih v realnost prinaša četrta ind. revolucija. Prednost študijskega programa je tudi v tem, da zaradi svoje dvopredmetnosti že v izhodišču ponuja cenjeno in iskano interdisciplinarnost. Prepoznavanje teh kvalitete se kaže v interesu za študij, v tem da vsaj dve tretjini študentov ocenjuje, da so v času študija pridobili v veliki ali zelo veliki meri pomembne kompetence: strokovnost, analitično in kritično razmišljanje, sposobnost iskanja novih idej in rešitev, sposobnost učinkovite porabe časa in koordinacije aktivnosti, sposobnost dela z računalnikom in internetom, sposobnost jasnega izražanja, sposobnost produktivnega sodelovanja z drugimi, sposobnost dela z ljudmi iz drugih kulturnih okolij, sposobnost branja in pisanja v prvem tujem jeziku, sposobnost hitrega osvajanja novega znanja, znanje na drugih področjih, sposobnost uspešnega dela pod stresom ter sposobnost pisanja poročil, zabeležk in dokumentov. Za večjo prepoznavnost je bila prenovljena spletna stran oddelka, prav tako oddelek preko družbenih omrežij med drugim ažurno objavlja dogodke, razpise za delo in štipendije, strokovno in raziskovalno delo zaposlenih in študentov,...

Slabosti: ocena kakovosti vsebine in izvedbe študijskega programa je nekoliko upadla, a še zmeraj kaže relativno zadovoljstvo s programom. Tako obstajajo področja, ki bi jih veljalo izboljšati. Izpostavlja se problem praktičnega/poklicnega usposabljanja (kar je glede na naravo vede/področja do neke mere pričakovano, a večjega obsega praktičnega izobraževanja ni mogoče realizirati znotraj danega števila kontaktnih ur, brez da to ne bi ogrozilo doseganja s programom in učnimi načrti določenih kompetenc in ciljev) in posledično strah pred nezaposlenostjo. Izpostavljajo se tudi določeni problemi glede izvedbe (ponavljanje vsebin pri predmetih), glede izhodne mobilnosti, glede slabih delovnih in materialnih pogojev ter glede dela podpornih služb.

Priložnosti: na osnovi zapisanega je mogoče identificirati naslednje kratkoročne in dolgoročne ukrepe, ki bi vodili do večje prepoznavnosti in zvišanja kvalitete študijskega programa: doseganje ustrezne in zadostne kadrovske strukture, nadaljevanje spremljanja mnenj deležnikov, vključujoč zagotavljanje bolj reprezentativnih in bolj celostnih podatkov (krepitev analitike na ravni UM); izboljšanje delovnih in materialnih pogojev (razporeditev visokošolskih učiteljev na prava delovna mesta, celostna sanacija zgradbe, ureditev nove računalniške učilnice), zagotovitev namenskih sredstev za promocijo in spodbujanje in organiziranje sodelovanja s potencialnimi ponudniki praktičnega izobraževanja (razpis štipendij, dajanje subvencij), zagotovitev namenskih sredstev za razvoj praktičnega usposabljanja; spodbujanje izhodne mobilnosti; nadaljevanje krepitve povezanosti kariernega centra za iskanje priložnosti praktičnega usposabljanja; nadaljevanje krepitve alumni organizacije. Nujna se zdi tudi reorganizacija sistema izbirstnosti – namesto »kaznovanja« nagrajevanje

tistih, ki ponujajo predmete v medoddelčno in medfakultetno izbirnost (enake kvote, prednost pri oblikovanju urnika).

Grožnje: nadaljevanje upada vpisa, stagnacija kvalitete (tudi zaradi posledic razporeditve na neustrezna delovna mesta in kadrovske podhranjenosti, preobremenjenosti z administrativnim delom). Grožnjo predstavlja tudi: a) nadaljevanje izvedbe programa pod izrazito slabimi materialnimi in delovnimi pogoji, b) šibkost podpornih služb, promocijskih aktivnosti in aktivnosti institucij, ki bi naj pomagale pri krepitvi vezi med univerzo in trgom dela; c) politika nezrelega egocentrizma, ki partikularne interese postavlja pred pedagoško in znanstveno odličnost.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Umetnostna zgodovina

Analizo univerzitetnega dvopredmetnega študijskega programa Umetnostna zgodovina za študijsko leto 2018/2019 smo pripravili na podlagi anket o pedagoškem delu in zadovoljstvu s študijem, v razpravo o programu in morebitnih izboljšavah smo vključili zaposlene visokošolske učitelje, asistente in zunanje sodelavce, potencialne delodajalce ter študente. Na podlagi izraženih stališč študentov in diplomantov **ugotavljamo**, da so študentje s študijskim programom v veliki meri zadovoljni. Možnost zgodnjega vključevanja v praktično delo in raziskovanje je omogočena zlasti pri predmetu Praktično usposabljanje, pri katerem sodeluje strokovnjakinja iz prakse in pri katerem študentje pridobijo vrsto kompetenc, ki jim omogočajo lažji vstop na trg dela in ključno vplivajo na njihovo nadaljnjo kariero. Vključevanje v raziskovalno delo je bilo študentom omogočeno s projektom Po kreativni poti do znanja, pri katerem je posebej prišlo do izraza dobro sodelovanje s kulturnimi ustanovami v širši regiji.

Kot **problem** v zadnjih letih zaznavamo upad števila vpisanih študentov; z namenom izboljšanja stanja vpisa so člani oddelka v sodelovanju s študenti pristopili k različnim **ukrepom**, kot so bolj intenzivna promocija študija v srednjih šolah in promocija stroke v širši javnosti s predavanji, pripravo razstav in vodstvi po umetnostnih spomenikih v različnih krajih severovzhodne Slovenije, pomemben ukrep pa predstavlja tudi sprotne in stalne promocije študija umetnostne zgodovine na FF UM in stroke kot take preko precej obiskanega Facebook profila Oddelka za umetnostno zgodovino. Za izboljšanje prehodnosti med letniki je oddelek organiziral sestanke z udeleženci v študijskem procesu, zlasti študenti, in uvedel nekatere ukrepe, kot sta poudarek na sprotne delu in nadomeščanje seminarских nalog pri preglednih predmetih z drugimi oblikami sprotne dela študentov, študentom pa je bila ponujena tudi pomoč učiteljice tutorke v obliki tutorskih ur. Pristopili smo tudi k ukrepom usklajevanja pri predmetih, pri katerih študentje v anketi izražajo preobremenjenost.

Dvopredmetni študijski program 1. stopnje Zgodovina

Na splošno imajo študentje občutek, da v okviru študijskega programa dobro razvijejo predvidene kompetence. To še posebej velja za pridobivanje strokovnega znanja, pisanja besedil in ustnega izražanja, tudi zmožnosti dela pod stresom. Drugače je s praktično usposobljenostjo za zgodovinsko delo.

Zato bomo okrepili prizadevanje za vključevane večjega deleža praktičnih vsebin, seveda na način, ki študentk in študentov ne bi pretirano dodatno finančno obremenil. Enako velja za spodbujanje študentk in študentov, naj izkoristijo možnosti študijskih izmenjav v tujini.

Vse sodelavke in sodelavce na študijskem programu spodbujajo, naj študentke in študente vključijo v pridobivanje znanja predvsem tako, da slednji na podlagi analize primarnih in sekundarnih virov sami izpeljujejo splošna dognanja o poteku zgodovinskih procesov.

V prihodnje bomo v prvi vrsti krepili promocijske dejavnosti na gimnazijah, da bi zagotovili še močnejši dotok študentk in študentov od tam na prvostopenjske študijske programe Oddelka za zgodovino. Promocijo bomo razširili tudi na sosedstvo (Hrvaška, Avstrija). V ta namen bomo še posebej razvijali specifične dvopredmetnega študijskega programa prve stopnje Zgodovina kot vrat študentkam in študentom v svet interdisciplinarnega raziskovanja in delovanja.

Po naši oceni so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni, zato kratkoročnih sprememb še vedno ne načrtujemo. Kar zadeva učne enote, pri katerih je uspešnost študentk in študentov slabša, ne gre toliko za razliko med individualnimi slogi predavateljev in predavateljev, temveč za kompleksnost vsebin, predvsem ko gre za zahtevna poglavja iz zgodovine 20. in 21. stoletja, ki zahtevajo obvladovanje kompleksnega in širokega prostorskega okvirja in zapletenih povezav, ki so v starejših obdobjih kljub večji časovni oddaljenosti pogosta manj zahtevne.

Predlogi ukrepov/sprememb

Predlog spremembe	Zadolžen	Rok
Dokončanje ukrepov za delno zmanjšanje obsega seminarskega dela in seminarskih obveznosti v študijskih programih	Doc. dr. Aleš Maver	31. 8. 2020
Okrepitev spodbujanja študentov, da bi odšli na študijsko izmenjavo v tujino v okviru programa Erasmusplus	Koordinator za program Erasmus	30. 9. 2020
Nadaljnja krepitev promocijskih dejavnosti z glavnim ciljem večjega dotoka kandidatk in kandidatov iz gimnazijskih programov, razširitev promocije na sosedstvo (Hrvaška, Avstrija)	Tutor učitelj in učitelj promotor v sodelovanju z nosilci učnih enot	31. 12. 2020

Študijski programi 2. stopnje

ENOPREDMETNA PEDAGOŠKA ŠTUDIJSKA PROGRAMA:

Enopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Pedagogika

Poročilo smo pripravili na podlagi različnih podatkov, ki smo jih prejeli za študijsko leto 2018/2019. Ti podatki so naslednjih skupin: Anketa o zadovoljstvu s študijem, Anketa o pedagoškem delu, Kazalniki kakovosti na področju izobraževalne dejavnosti, Število opravljanja izpitov v četrtem ali višjem roku.

Ugotavljamo, da ni odstopanj glede na prejšnje samoevalvacijsko poročilo. Študenti so izvajalce predmetov ocenili zelo dobro. Odstopanj med posameznimi študijskimi področji ni zaznati. Študenti so s študijem v splošnem zadovoljni in še zmeraj ugotavljajo, da je nivo njihove kompetentnosti visok.

Študenti študijski program še zmeraj ocenjujejo kot lažjega glede na ostale študijske programe. Zanimivo je, da so pri marsikaterem predmetu v znatni meri ocenili, da so morali delati več, kot so predvidevali. Takšna nasprotja je v glavnem težko razložiti.

Študenti skoraj niso vključeni v druge oblike obštudijskih in raziskovalnih dejavnosti. To je mogoče razložiti s tem, da veliko več svojega časa namenijo drugim, s študijem nepovezanim dejavnostim. Kot vsa leta ugotavljamo, da bi študenti želeli imeti več prakse. To smo rešili z vključevanjem strokovnjakov s prakse v študijski proces, a moramo pri tem paziti, da se vsebine ne bi podvajale.

Študenti nizko vrednotijo akademski ugled študija. Težko je oceniti razloge za to. Šole potrebujejo vedno več pedagogov, ker je vedno več otrok, ki imajo učne težave, a hkrati se sistematizacija na nivoju države temu ni prilagodila, zato so po šolah obstoječi pedagogi preobremenjeni.

Podatki o vpisu kažejo, da je zanimanje za vpis nekoliko nižji od razpisanega števila mest. Ker je to drugostopenjski enopredmetni študij, za katerega se odločajo večinoma študenti dvopredmetnega prvostopenjskega študija, so podatki pričakovani. Nekateri študenti po prvi stopnji izostanejo od vpisa na drugo stopnjo zaradi absolventskega staža. Na enopredmetne študijske programe pa pridobimo tudi nekaj študentov drugih fakultet.

Med ukrepi za izboljšanje (še naprej) načrtujemo okrepitev stika s prakso. Ker študentom zaradi organizacijskih ovir ni mogoče zagotoviti toliko prisotnosti v praksi, kot si želijo, bomo vabili strokovnjake iz prakse pri predmetih, kjer je to mogoče.

Enopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Slovenski jezik in književnost

Študentke in študenti so mnenja, da je študijski program zelo dobra oz. dobra osnova za pridobitev zaposlitve; dve tretjini anketiranih meni, da je za začetek dela dobra ali zelo dobra osnova; za tri četrtine anketiranih je v veliki meri dobra oz. zelo dobra osnova za nadaljnjo kariero; študijski program je relativno dobra osnova za razvoj podjetniških sposobnosti, še posebej pa so izpostavili osnovo za osebni razvoj. Prav tako kot srednje dobro, zelo dobro ali odlično ocenjujejo ravni doseganja svojih kompetenc, povezanih s študijskim programom, sposobnost dela z ljudmi iz drugih kulturnih okolij pa je različna (in v veliki meri odvisna od številnih drugih dejavnikov).

Kot temeljni predlog za spremembe študijskega programa študentke in študenti izpostavljajo večji poudarek na praktičnem usposabljanju, tj. s povečanjem ur prakse in s povečanjem praktičnega dela za stroko. Predlog smo v preteklem študijskem letu udeležili in ga bomo poskušali udeležiti v okviru pedagoških praktikumov tudi v prihodnje, zlasti z vključevanjem študentk in študentov v praktično delo z učenci in dijaki (npr. priprave za Cankarjevo tekmovanje, za maturo) ter z aktivnim sodelovanjem v študentski sekciji Slavističnega društva Maribor, kjer je aktivna lektorska sekcija.

Ocenjujemo, da so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni. Predavatelji so seznanjeni s priporočeno ocenjevalno lestvico, upoštevajo načine in deleže preverjanja in ocenjevanja, določene v učnih načrtih posameznih predmetov. Glede na glavne ugotovitve in na podlagi presoje ustreznosti načinov preverjanja in ocenjevanja znanja študentov sprememb ne načrtujemo.

Študentke in študenti so bili v okviru drugostopenjskega enopredmetnega pedagoškega študijskega programa aktivno vključeni v pripravo strokovnih in znanstvenih prispevkov. Študentke in študenti so

bili vključeni v organizacijo mednarodne znanstvene konference na Oddelku za slovanske jezike in književnosti *Slavistični znanstveni premisleki 2019* z naslovom *Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju* (Simona Pulko, Melita Zemljak Jontes). Študentke in študenti so sodelovali pri pripravi in izvedbi Mednarodnega znanstvenega srečanja mladih humanistov *Migracije v slovanskem prostoru v 20. in 21. stoletju* (Branislava Vičar). Študentke in študenti so bili vključeni v organizacijo, pripravo in izvedbo tabora za nadarjene osnovnošolce OŠ Pesnica in gimnazijce Prve gimnazije Maribor (mentorice: Jožica Čeh Steger, Simona Pulko, Melita Zemljak Jontes). Uspešnejši študentke in študenti so sodelovali pri pripravi Makedonsko-slovenskega slovarja Slovenščina (pod vodstvom dr. Gjoka Nikolovskega) in pri pripravi spletne jezikovne aplikacije v okviru projekta ŠIPK – SOS Slovene/SOS Slovenščina (pod vodstvom dr. Gjoka Nikolovskega in dr. Branislave Vičar); sodelovali so pri projektu e-Didakla (pod vodstvom dr. Simone Pulko); sodelovali so pri pripravi spletne jezikovne aplikacije v okviru projekta ŠIPK – SPIPP – svojilni pridevniki iz prevzetih priimkov (pod vodstvom dr. Irene Stramljič Breznik).

Aktivno vključevanje študentov v raziskovalno delo in projektne aktivnosti Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofske fakultete v Mariboru in Univerze v Mariboru se je izkazalo kot primer dobre prakse, ki ga je smiselno razvijati in načrtovati tudi v prihodnje.

Promocijske dejavnosti za promocijo študija slovenistike so zagotovo ena pomembnih aktivnosti, ki jih načrtno že izvajamo in jih bomo intenzivno izvajali tudi v prihodnje, z namenom zagotavljanja večjega vpisa študentk in študentov.

ENOPREDMETNI NEPEDAGOŠKI ŠTUDIJSKI PROGRAMI:

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Medkulturna germanistika

Enopredmetni nepedagoški magistrski program *Medkulturna germanistika* pri večini točk presega povprečne vrednosti. Študenti so s konceptom študija, kakovostjo vsebine, izvedbo študijskega programa, podpornimi storitvami in s stopnjo doseženih kompetenc zadovoljni ($\bar{x}=3,5$).

V prihodnje si bomo prizadevali izboljšati zlasti tiste točke programa, ki ne presegajo povprečnih vrednosti. Večjo pozornost bomo posvečali usmerjenosti v poklic, uspešnejše študente in demonstratorje bomo spodbujali k objavi člankov pod mentorstvom oddelčnih visokošolskih učiteljev in sodelavcev, koncept študija bomo v večji meri prilagajali pričakovanjem okolja. Povečati bomo skušali delež skupinskih nalog, predlagamo pa tudi aktualizacijo vsebin in študijskih virov ob hkratnem povečevanju njihove zahtevnosti.

Okrepili bomo dejavnosti na področju formalnih in neformalnih promocij študijskega programa. Nosilce in izvajalce predmetov bomo spodbujali k večji udeležbi na izobraževanjih o uvajanju pedagoških in tehnoloških inovacij v študijski proces in znanstveno delo.

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Prevajanje in tolmačenje

Samoevalvacija za študijsko leto 2018/19 je tretja zaporedna samoevalvacija, ki na podlagi izsledkov študentske ankete o zadovoljstvu s študijem, kazalnikov izobraževalne dejavnosti in analize vpisa prikazuje že jasnejšo sliko trenutnega stanja. V poročilu podrobno analiziramo anketo študentov z zadovoljstvom študija, anketo o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev za leto 2018/19, kazalnike kakovosti študija in druge relevantne dejavnike. Poročilo podaja vpogled v pester nabor aktivnosti, ki so se odvijale na Oddelku za prevodoslovje v zadnjih treh študijskih letih. Na

podlagi ocen študentov bodo člani oddelka lažje presodili, katerim elementom bo v prihodnosti potrebno nameniti več pozornosti. V ta namen smo v poročilu oblikovali predloge ukrepov, ki bodo pripomogli h kakovostnejši izvedbi študija in bodo na dolgi rok postopoma zvišali splošno oceno zadovoljstva s študijem. Na podlagi analize interesa za študij, vpisa, prehodnosti v višji letnik in trajanja študija si bo Oddelek prizadeval za boljšo prepoznavnost študija in za večjo motiviranost študentov k čim prejšnjemu uspešnemu zaključku študija ter jih spodbujal k nadaljevanju študija na podiplomski ravni. V poročilu je Oddelek kot oviro za dvig kakovosti študija izpostavil pomanjkanje kadra, ki bi razbremenil zaposlene, ter financiranje raziskovalnega dela zaposlenih, ki bi s pogostejšimi udeležbami na konferencah v tujini lahko širili mrežo za lažjo prijavo projektov. Nenazadnje v poročilu podamo predloge, s katerimi si bo Oddelek še naprej prizadeval za izboljšanje kakovosti študijskega programa.

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Psihologija

V analizi pedagoške izvedbe našega drugostopenjskega študijskega programa Psihologija v lanskem študijskem letu (2018/19) na Oddelku za psihologijo ne opažamo posebnosti. V splošnem gre za izrazito zaželen študij, ki ga odlikujejo motiviranimi študenti. Že pred razširjeno analizo in samoevalvacijo oddelka, ki je potekala v novembru 2019, in tudi na podlagi izpostavljenih slabosti v Poročilu o podaljšanju akreditacije študijskega programa prve stopnje Psihologija, ki ga je na Univerza v Mariboru prejela od NAKVISA 13. maja 2015, smo za vse študijske programe oddelka definirali določene cilje in operacionalizirali akcijske načrte in ukrepe za doseganja le-teh v prihajajočih letih, samoevalvacija pa je omenjeno nadgradila. Med cilji lahko izpostavimo sledeče: ***stabilnost delovanja oddelka, umestitev in prepoznavnost psihologije na univerzi in širše, širitev raziskovalne in projektne dejavnosti*** Pri doseganju omenjenih ciljev sledimo naslednjim akcijskim načrtom in iz njih izhajajočim ukrepom: doseganje ustrezne in zadostne kadrovske strukture na oddelku, kar konkretno vsebuje ustrezno sistematizacijo zaposlenih in postopno večanje števila zaposlenih na oddelku ter izboljšanje pogojev dela za zunanje sodelavce; prenova spletne strani, uvajanje oddelčnih strokovnih srečanj, promoviranje Centra za raziskovalno in strokovno psihološko dejavnost (CePSI), ki deluje v okviru oddelka; prijavljanje in širitev sodelovanja na raziskovalnih projektih in vključevanje študentov v raziskovalno in projektno dejavnost. Pri vseh omenjenih akcijskih načrtih in izhajajočih predvidenih ukrepih smo v preteklem letu dosegli pomembne premike in napredek. **Med konkretnimi ukrepi v letošnjem letu za drugo stopnjo psihologije izpostavljamo sledeče: pričetek postopkov za celovito prenavo študijskih programov prve in druge stopnje (enovit petletni študijski program psihologije); intenziviranje sodelovanja z ustanovami, kjer potencialno lahko naši študenti opravljajo praktično usposabljanje in prakso; zagotovitev ustreznih sredstev za nadgraditev programske opreme in tečaj usposabljanja v nevropsihološkem laboratoriju Oddelka za psihologijo; skladno s prepoznano problematiko duševnega zdravja med študenti in zaposlenimi aktiviranje vzpostavitve psihološke svetovalnice Univerzi v Mariboru.**

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Sociologija

Prednosti: Program je usklajen z raziskovalnimi usmeritvami nosilcev in izvajalcev predmetov, ki so aktivno in kontinuirano vpeti v raziskovalni proces (mednarodni, nacionalni raziskovalni projekti); slušatelji so preko različnih oblik dela spodbujani k sprotnemu, aktivnemu in poglobljenemu delu; program ponuja znanja, ki poglobljeno reflektirajo kompleksno naravo sodobne družbene realnosti; ki spodbujajo intelektualno zanimanje za svet in omogočajo kognitivno fleksibilnost, ki vodi do reševanja kompleksnih družbenih problemov; ponuja znanja, ki jih lahko bodoči magistranti uporabijo pri širokem spektru poklicev, ki se ukvarjajo z različnimi vidiki analiziranja kompleksnih družbenih procesov. Pri tem ni nepomembno dejstvo, da številna od navedenih znanj in kompetenc sodijo v skupino ti. »mehkih veščin«, ki jih Svetovni ekonomski forum (WEF) prepoznava kot najbolj pomembne za bodoče zaposlovanje. Še več, teh veščin ni mogoče avtomatizirati, zaradi česar so

relativno varne pred izzivi, ki jih prinaša četrta industrijska revolucija. Prednost študijskega program je tudi v tem, da je v jedru interdisciplinarno zasnovan, kar kot pozitivno značilnost in dimenzijo študija prepoznava tudi študenti.

Slabosti: Obstajajo nekateri ključni elementi študija, ki bi jih bilo treba izboljšati (možnost bolj individualnega oblikovanja predmetnika; problem premajhne aktualnosti vsebin; bolj intenzivno razvijanje znanj in kompetenc, ki so potrebne za kasnejše zaposlovanje; tesnejše povezovanje študija s prakso). Slabi so tudi delovni in materialni pogoji, v katerih se študij izvaja. Potrebovali pa bi tudi bolj intenzivno delo podpornih služb na ravni FF UM.

Priložnosti: Na osnovi izvedene samoevalvacije je mogoče identificirati naslednje ukrepe, ki bi vodili do večje prepoznavnosti in zvišanja kvalitete študijskega programa: izboljšati praktično usposabljanje za bodoči poklic; izboljšati povezovanje študija s prakso; izboljšati možnosti za bolj individualno oblikovanje predmetnika; izboljšati izbirnost; povečati aktualnost vsebin; omogočiti večjo individualizacijo vsebin študija; omogočiti bolj poglobljeno delo na magistrski nalogi. Prav tako je pomembno, da se zagotovi: dograjevanje spremljanja mnenj deležnikov, vključujoč zagotavljanje bolj reprezentativnih in bolj celostnih podatkov (krepitev analitike za magistrski študija na ravni UM); izboljšanje delovnih in materialnih pogojev (kadrovska stabilizacija, celostna sanacija zgradbe, nabava potrebne literature v knjižnici); zagotovitev namenskih sredstev za promocijo, spodbujanje in organiziranje sodelovanja s potencialnimi ponudniki praktičnega izobraževanja (razpis štipendij, dajanje subvencij); zagotovitev namenskih sredstev za raziskovalno delo študentov; bolj vidna, predvsem pa bolj ciljana aktivnost Kariernega centra UM za področje magistrskega študija.

Grožnje: Nadaljevanje upada vpisa, stagnacija izvedbe študija, tudi zaradi posledic racionalizacij in nadaljevanja nestabilnega/neustreznega financiranja in posledično kadrovske nestabilnosti, neupoštevanje in nerealizacija pobud in predlogov študentov za izboljšanje študija. Grožnje predstavljajo tudi: a) nadaljevanje izvedbe programa pod izrazito slabimi materialnimi in delovnimi pogoji; b) šibkost podpornih služb, promocijskih aktivnosti in aktivnosti institucij, ki bi naj pomagale pri krepitvi vezi med univerzo in trgom dela; c) politika nezrelega egocentrizma, ki partikularne interese postavlja pred pedagoško in znanstveno odličnost; d) preprečevanje ukrepov, ki so s strani študentov študija in Oddelka za sociologijo prepoznani kot nujni za izboljšanje študija, s strani zunajoddelčnih in nadoddelčnih centrov moči, ki s takšnim delovanjem omogočajo uresničevanje partikularnih interesov posameznikov na škodo celotnega študija in njegove izvedbe.

Enopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Zgodovina

Na splošno imajo študentje občutek, da v okviru študijskega programa dobro razvijejo predvidene kompetence. To še posebej velja za pridobivanje strokovnega znanja, pisanja besedil in ustnega izražanja, tudi zmožnosti dela pod stresom. Drugače je s praktično usposobljenostjo za zgodovinsko delo.

Zato bomo nadaljevali prizadevanja za vključevanja večjega deleža praktičnih vsebin, seveda na način, ki študentk in študentov ne bi pretirano dodatno finančno obremenil. Enako bomo prevetrili sezname študijske literature in obsega seminarskega dela v učnih načrtih.

Vse sodelavke in sodelavce na študijskem programu spodbujajo, naj študentke in študente vključijo v pridobivanje znanja predvsem tako, da slednji na podlagi analize primarnih in sekundarnih virov sami izpeljujejo splošna dognanja o poteku zgodovinskih procesov.

V prihodnje bomo okrepili spodbujanje študentk in študentov, da bi se bolj odločali za študijske izmenjave v tujini. Dosledno bomo tudi razvijali specifične enopredmetnega nepedagoškega študijskega programa druge stopnje Zgodovina kot programa, ki na našem oddelku omogoča najbolj poglobljeno seznanitev z aktualnimi trendi v zgodovinopisju.

Po naši oceni so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni, zato kratkoročnih sprememb ne načrtujemo. Kar zadeva učne enote, pri katerih je uspešnost študentk in študentov slabša, ne gre toliko za razliko med individualnimi slogi predavateljic in predavateljev, temveč za kompleksnost vsebin, predvsem ko gre za zahtevna poglavja iz zgodovine 20. in 21. stoletja, ki zahtevajo obvladovanje kompleksnega in širokega prostorskega okvirja in zapletenih povezav, ki so v starejših obdobjih kljub večji časovni oddaljenosti pogosta manj zahtevne.

Predlogi ukrepov/sprememb

Predlog spremembe	Zadolžen	Rok
Prevetritev seznamov študijske literature v učnih načrtih	Doc. dr. Aleš Maver	1. 5. 2020
Preučitev možnosti za spremembe v obsegu seminarskega dela študentk in študentov	Predstojnik in namestnik predstojnika oddelka	1. 11. 2020
Organizacija delavnice za pedagoške delavce o sodobnih didaktičnih pristopih pri poučevanju zgodovine	Predstojnik in namestnik predstojnika oddelka	1. 12. 2020

DVOPREDMETNI PEDAGOŠKI ŠTUDIJSKI PROGRAMI:

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Filozofija

Kot vodilo pri samoevalvaciji dvopredmetnega pedagoškega programa Filozofija nam je služilo dvoje: najprej statistični podatki in ankete Filozofske fakultete ter Univerze v Mariboru in potem naše interne redne ankete, na katere študenti odgovorijo ob koncu študijskega leta. Vprašanja internih anket se nanašajo na specifičnosti našega oddelka. Tako kot v prejšnjem letu tudi letos lahko ugotovimo, da uradni podatki UM in FF ne odstopajo od naših pričakovanj, saj se večina ocen giblje v območju povprečnosti in nadpovprečnosti. Na podlagi tega lahko znova ugotovimo, da rezultati potrjujejo načelno zasnovo študijskega programa. Le-ta je zastavljen tako, da diplomantu omogoča pridobiti tiste vrste znanj in usposobljenosti, ki prispevajo k fleksibilnosti za različna področja.

Ker je iz ankete razvidno, da študentje vidijo probleme na področju prakse, nas je zanimalo, do kakšne mere so ukrepi na podlagi lanske evalvacije že vidni. Ker smo omogočili gimnazijskemu profesorju delo z našimi študenti in sodelovanje s predmetnim didaktikom tako, da smo ga habilitirali kot strokovnega sodelavca, so nas zanimali rezultati. Ker je bil lanski ukrep, da skupaj s študenti preverimo novo stanje in ugotovimo, ali imajo še kakšne dodatne predloge za izboljšavo, smo to tudi izvedli. Več povezovanja in sodelovanja s šolama je omogočilo študentom več hospitacij, analiz in diskusij, vendar pa so študentje želeli več svoje lastne prakse poučevanja, kar pa je omejeno z obstoječim formalnim okvirom ter možnostjo šole. Ker smo uspešno habilitirali strokovnega sodelavca za srednjo šolo, je bil naslednji korak habilitacija strokovnega sodelavca tudi na osnovni šoli. To se je tudi realiziralo in je bila tudi profesorica na osnovni šoli habilitirana v naziv strokovna sodelavka. Sodelovanje s šolo se je tako okrepilo in omogočilo študentom več stika s prakso.

Naslednji nujni korak je ohranjanje kontinuitete ob upokojitvi didaktika.

Zato predlagamo dva sklepa:

- a) da predmetni didaktik usposobi oba strokovna sodelavca tako, da bosta lahko ustrezen delež predmeta prevzela ona in s tem bo omogočeno tudi večje vključevanja študentov v prakso poučevanja.
- b) da se za ta proces omogoči formalni okvir, kar konkretno pomeni, da v skladu z že spremenjenem predmetnikom z večjim deležem terenskih vaj, te vaje izvajata strokovna sodelavca.

Tako kot pri prejšnji evalvaciji, lahko tudi tokrat ugotovimo da nas naše interne oddelčne ankete za študente filozofije spodbujajo, da skupaj z njimi iščemo čim več možnih načinov, kako spodbuditi in ustvariti pogoje za učinkovitejši učni proces. Sami študenti so nam bili s svojimi predlogi pri tem v dragoceno pomoč. Učitelji, člani Oddelka za filozofijo, smo ponudili svojo pomoč v različnih oblikah, za katere se je izkazalo, da bi jih študenti potrebovali. To vključuje tudi individualno pomoč posameznim študentom, individualne konzultacije in sodelovanje v drugih možnih oblikah dela. Pri tem aktivno sodelujejo tudi študenti demonstratorji.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Geografija

V okviru spremljave predlaganih ukrepov za spremljavo izvedbe Dvopredmetnega pedagoškega študijskega programa druge stopnje Geografija na FF v študijskem letu 2018/19 je bilo izvedenih več aktivnosti: tematski sestanki oddelka (analiza vpisa študentov ter načrt promocije študija v prihajajočih mesecih) in posamična individualna srečanja in razgovori skrbnika št. programa z zunanjimi deležniki (učitelji mentorji študentov, svetovalci za geografijo ZRSŠ, visokošolskimi učitelji – predmetnimi didaktiki za geografijo drugih geografskih oddelkov) so bila od marca do junij ter nato še v decembru 2019.

Pregled izvedbe načrtovanih aktivnosti iz predhodnega samoevalvacijskega poročila in načrtovane aktivnosti v prihodnje pokaže, da je, od petih načrtovanih aktivnosti, uspešno realizirana ena (Alumni – Geografija), pri ostalih štirih ni zaznati večjega napredka in še vedno ostajajo stalna naloga tako Oddelka za geografijo kot Filozofske fakultete. Za v prihodnje načrtujemo dodatno aktivnost vezano na promocijo študija geografije in dviga števila vpisanih študentov, saj je zaznati je upad števila vpisanih v prvi letnik v primerjavi s študijskim letom 2017/18. Priložnost za povečanje vpisa vidimo v navajanju študentov 1. stopnje, da študij zaključijo takoj (brez uporabe absolventskega statusa) in v pritegnitvi študentov z drugih študijskih smeri, ki bi po 1. stopnji nadaljevali študij na našem študijskem programu. Da bi študijski program naredili še bolj privlačen, bi morali izboljšati tudi materialne pogoje (predvsem boljšo opremo in pogoje za raziskovanje), kar pa je v trenutnih finančnih zmožnostih fakultete zelo težko.

Prehodnost študentov med letniki ostaja enaka kot predhodno opazovanem študijskem obdobju. Enako velja, da ni zaznati večjih statističnih razlik v uspešnosti zaključka študija in trajanju študija. Je pa zaznana malo višja ocena zadovoljstva študentov (3,86) kot v predhodnem letu (3,6). Delež tujih državljanov vpisanih na študijski program ostaja enak kot v predhodnem študijskem obdobju (1 tuj študent). Vsi nosilci in izvajalci študijskih predmetov izkazujejo svoje reference, ki so tudi navedene v okviru študijskega programa, kar je bilo tudi ugotovljeno na nivoju zadnje reakreditacije študijskega programa (Poročilo – NAKVIS, maj 2017). Pri enem študijskem predmetu (obvezni št. predmet Pedagogika) je bilo na podlagi analize rezultatov ankete o obremenitvi študentov po učnih enotah v preteklem letu zabeleženo dvoletno odstopanje. Pri treh študijskih predmetih pa je bilo to ugotovljeno la pri tej generaciji anketiranih. Ker je to lahko tudi trenutni odraz mnenj študentov bo v prihodnjem letu potrebna pozornost ali se zabeležena mnenja ponavljajo.

V študijskem letu 2018/2019 ni bilo, enako kot v predhodnem študijskem letu, evidentiranih neuspešnih četrth (ali nadaljnjih) pristopov k izpitu. Šest študentov je odgovorilo na vprašanje o zadovoljstvu s študijem, ki je bilo ovrednoteno s srednjo vrednostjo 3,10. Rezultati ankete o zadovoljstvu s študijem na osnovi mnenj študentov opazovanega obdobja se v veliki meri ujema z mnenji predhodne generacije. Najvišje povprečje po učnih enotah je še vedno vezano na študijske predmete Didaktike geografije in Pedagoškega praktikuma. Pri tem je za en obvezen študijski predmet (Pedagogika) zabeleženo dvoletno odstopanje pri opredelitvi, da je 50% ali večji delež študentov mnenja, da je prevelik delež SV.

Zaenkrat nismo zaznali pomanjkljivosti v študijem programu, zaradi katerih bi ga bilo potrebno koreniteje spremeniti. Večja težava so sistemske pomanjkljivosti (zlasti financiranje, kar vpliva na število kontaktnih ur in zahtevnejših oblik dela npr. terensko delo in ekskurzije), na katere izvajalci nimamo vpliva. Ugotovljeni predlogi sprememb se nanašajo na izvedbene pogoje le-tega z vidika dviga kakovosti so enaki kot v predhodnih pregledih ukrepov in so: povečanje števila kontaktnih ur pri določenih študijskih predmetih, zmanjšati pedagoško obremenjenost nosilcev oz. izvajalcev študijskega programa, posodobitev IKT opremljenosti predavalnic ter sistemska ureditev položaja zunanjih deležnikov (učiteljev mentorjev na pedagoški praksi).

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Madžarski jezik s književnostjo

Ugotovitve: Univerza v Mariboru in Filozofska fakulteta kot matična fakulteta izvajanja študija madžarskega jezika in književnosti v Sloveniji v izobraževalnem sistemu skrbi in varuje ter razvija madžarski jezik kot jezik narodnostne manjšine v Prekmurju. Dvopredmetni pedagoški študijski program druge stopnje Madžarski jezik s književnostjo izhaja v prvi vrsti iz same narave hungaristike kot humanistične vede posebnega nacionalnega pomena in se kaže kot odgovor na rastoče globalizacijske procese v sodobni družbi: madžarščino uzavešča kot materni, regionalni uradni jezik in jezik okolja, uzavešča vlogo ter pomen madžarskega jezika in književnosti kot temeljnih prvin nacionalne identitete ter uzavešča vlogo in pomen madžarskega jezika in književnosti v odnosu do drugih nacionalnih jezikov in književnosti v sodobni globalizirani družbi. Zagotavlja primeren nabor

jezikovnih in literarnozgodovinskih vsebin, povezanih z aktualnimi vprašanji hungaristike in učnega jezika madžarščine kot maternega ter kot drugega jezika v osnovni in srednji šoli. Diplomante usposablja tako za organizacijo in načrtovanje dela v razredu in obvladovanje medsebojnih komunikacijskih spretnosti kot tudi za dela in naloge zunaj razreda (učitelj kot razrednik, mentor ali socialni partner). Poleg tega Oddelek za madžarski jezik in književnost v okviru akreditiranega programa ponuja izbirne predmete in lektorske vaje na različnih zahtevnostnih stopnjah študentom z drugih fakultet, predvsem Pedagoške fakultete UM, ki prihajajo z dvojezičnega področja in bi se radi tudi tam zaposlili. Namreč študenti razrednega pouka in predšolske vzgoje, ki študirajo na Pedagoški fakulteti UM in se zaposlujejo na dvojezičnih šolah in v vrtcih, so brez primerne jezikovno-strokovnega in didaktičnega znanja in kompetenc iz madžarskega jezika, zato jim Oddelek ponuja možnost, da v okviru izbirnih ali dodatnih predmetov in v času rednega študija pridobijo ustrezno znanje za poučevanje na dvojezičnih šolah in vrtcih. Na Oddelku za madžarski jezik in književnost sledimo sistemu tutorstva Filozofske fakultete in Univerze v Mariboru.

Predlog:

- Akreditacija nepedagoškega študijskega programa hungaristike znotraj že obstoječega programa (en program, dva izhoda) bo edini drugostopenjski študij madžarščine kot tujega jezika v Sloveniji. Sedanji visokošolski študijski program v RS, je bil do sedaj pedagoški program madžarščine kot maternega jezika, v katerega so se vpisovali študenti z madžarskim maternim jezikom, predvsem naravni govorniki iz Prekmurja. Cilj predlagane smeri je izobraževanje strokovnjakov, ki bodo usposobljeni za samostojno delo na področju madžarskega jezika, kulture in literature predvsem v slovensko-madžarskem medkulturnem prostoru.
- Interes in predlog (tako študentov kot profesorjev) za možnost vključitve v program Madžarski jezik s književnostjo študentov PeF, in sicer z izbiro izbirnih predmetov in ne dodatnih, kot je bilo do sedaj.
- Spremembe in uravnoteženje študijskega programa v okviru sprememb in uravnoteženj študijskih programov FF UM.
- Aktivnejše vključevanje tujih profesorjev (predvsem z madžarskih univerz) prek Erasmusa (ki je na našem Oddelku že dolgoletna praksa) v izvajanje določenih enot programa.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Nemščina kot tuji jezik

Natančna analiza kazalnikov izobraževalne dejavnosti (študentske ankete o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in študentske ankete o zadovoljstvu v študijskem letu (2018/2019)) je pokazala, da dvopredmetni program druge stopnje Nemščina kot tuji jezik v večini kategorij dosega zelo dobre ocene. Respondenti so zadovoljni z izbiro študija in bi ga večinoma izbrali še enkrat, zadovoljni so tudi z vsebinami in pedagoškim delom visokošolskih učiteljev. Po njihovem mnenju so dosegli visoko stopnjo strokovnih kompetenc, ki bodo dobra osnova za poklicno kariero in osebni (profesionalni) razvoj. Želeli bi si še več praktičnega usposabljanja, več svobode pri izbiri študijskega predmetnika in več poklicno naravnanih predmetov. Kljub zelo pozitivnemu mnenju študentov in visoki stopnji zadovoljstva s študijem pa si bomo kot oddelek še naprej prizadevali za visoko kakovostno izvedbo študijskega programa. Konkretno to pomeni, da bomo aktualizirali študijske vsebine in literaturo pri posameznih študijskih enotah. Vzpodbuditi želimo še višjo stopnjo kompetenc študentov, in sicer med drugim tudi s premišljenim dvigom zahtevnosti študijskih vsebin, z vzpodbujanjem k mobilnosti ter z vključevanjem študentov v demonstratorsko, raziskovalno dejavnost, projektno delo in druge pedagoške dejavnosti. Visokošolski učitelji in sodelavci bomo še naprej vestno nadgrajevali svoje znanje na znanstvenem, pedagoškem področju in na področju IKT-tehnologij. Predvsem pa bomo kot oddelek skrbeli za povečevanje interesa za študij nemščine, zavzemali se bomo za vsestransko ureditev statusa nemščine kot drugega tujega jezika v osnovnem, srednjem in poklicnem izobraževanju.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Pedagogika

Interes za študij v študijskem letu 2018/2019 je primeren. Prehodnost na programu je ustrezna. Glede na izkazane podatke bi lahko bila uspešnost zaključka študija boljša, vendar ne velja prezreti, da je ta odvisna tudi od druge izbrane študijske smeri. Študenti se v času študija povezujejo z delovnim okoljem na različne načine, najtesneje pri opravljanju pedagoške prakse. Na program se vpisujejo tudi tuji državljani, kar kaže na to, da je program zanimiv tudi v širšem mednarodnem prostoru, manj spodbudni so podatki o izmenjavi naših študentov v tujini.

Relevantne podatke o programu je dala Anketa o zadovoljstvu s študijem na osnovi mnenja študentov ob zaključku študija. Čeprav je zadovoljstvo s programom v primerjavi s preteklimi leti upadlo, so študenti nekoliko višje kot v preteklih letih ocenili, da je program izpolnil njihova pričakovanja. Spodbuden je podatek, da bi kar 72 % študentov ponovno izbralo isti študijski program na isti visokošolski instituciji. Večina študentov si je prizadevala za najvišje ocene, na vaje in predavanja so prihajali pripravljeni, kar kaže njihovo pozitivno motiviranost za študij. Študenti vidijo program predvsem kot dobro osnovo za osebni razvoj. V primerjavi s preteklima študijskima letoma so višje ocenili zahtevnost in akademski ugled programa. Po ocenah študentov je ob zaključku študija nivo doseganja strokovne kompetentnosti visok, slabše so ocenili le raven doseganja prakse na svojem področju.

Manj spodbudo je, da so študenti nekatere postavke ocenili nižje v primerjavi z lanskim študijskim letom, vendar so ocene še vedno v večini primerljive s povprečnimi ocenami magistrskih študijskih programov FF. Študenti ocenjujejo program kot slabo osnovo za razvoj podjetniških sposobnosti, slabše ocenjujejo možnosti za oblikovanje predmetnika, manj so zadovoljni tudi s sodelovanjem v raziskovalnih projektih. Težko je oceniti, kaj je idealno stanje, saj cilj verjetno ni, da morajo vsi študenti sodelovati v projektih, temveč samo najbolj motivirani. Študenti so manj zadovoljni tudi z obsegom praktičnega usposabljanja. Ker študentom zaradi organizacijskih ovir ni mogoče zagotoviti toliko prisotnosti v praksi, kot si želijo, bomo v študijski proces poskušali še naprej privabljeni strokovnjake iz prakse. Okrepiti nameravamo tudi dejavnost Alumni kluba.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Poučevanje angleščine

Dvopredmetni pedagoški študij Poučevanje angleščine je sodobno zasnovan študijski program, ki se ob podpori elektronske učilnice izvaja na magistrski stopnji na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko. Pri oblikovanju poročila smo upoštevali mnenja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter povratne informacije študentov in tujih strokovnjakov. Vključili smo tudi rezultate ankete o zadovoljstvu s študijem in prelagali nekaj ukrepov na osnovi primerov dobre prakse.

V študijskem letu 2018/19 je bilo v program vpisanih 60 študentov, 15 v prvi letnik, 18 v drugi letnik in 27 absolventov. Prehodnost med letnikoma je bila sto odstotna, v rednem roku pa je žal diplomiralo le 33,33% študentov, predvidevamo, da zaradi tega, ker se jih veliko že v času študija priložnostno zaposluje. Študenti so zadovoljstvo s študijem in s pridobljenimi kompetencami ocenili z visoko oceno. Ugotavljamo sicer, da si moramo bolj intenzivno prizadevati za povečanje interesa za študij, da bomo lahko izbrali najbolj sposobne kandidate, študente spodbujati k aktivni vlogi v učnem procesu in jih vključevati v raziskovalno in projektno delo. Da bi izboljšali kakovost izobraževanja, bomo predlagali naslednje ukrepe: spremembo SV v SE pri nekaterih predmetih za bolj poglobljeno, individualno delo z elementi raziskovanja, bolj odgovoren odnos do študija, višja motivacija in krajši čas dokončanja študija; boljše in več tehnične opreme (tudi specifične za jezikoslovne eksperimente; dostop do baz in korpusov) ter njeno sprotno vzdrževanje; ter spremembo študentskih anket na

fakultetni ravni (odprava anonimnosti). Študente bomo še naprej spodbujali k razmišljanju in k aktivnemu sodelovanju med urami.

Primerjava podatkov z UM kaže na kadrovske podhranjenosti Oddelka (ki je med tistimi z najvišjim številom študentov), za katero pa upamo, da se bo s finančno stabilizacijo FF v naslednjih nekaj letih tudi popravila. Ob tem velja upoštevati tudi dejstvo, da imamo na našem Oddelku višji delež tujih študentov, kar pomeni dodatno delovno obremenitev, predvsem zaradi dejstva, da jih ima veliko težave z jezikom in sporazumevanjem ter posledično potrebujejo dodatno pomoč učiteljev. V smislu nadaljnega razvoja oddelka razmišljamo o njegovi kadrovske krepitvi v prihodnjih letih.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Slovenski jezik in književnost

Dve tretjini študentk in študentov je o študijskem programu mnenja, da je dobra osnova za pridobitev zaposlitve, prav tako dve tretjini jih meni, da je dobra in prav dobra za osnovo za začetek dela, dobra za osnovo za nadaljnjo kariero, za osnovo za razvoj podjetniških sposobnosti, tudi za osnovo za osebni razvoj. Skoraj 90 % študentov in študentk bi ponovno izbralo isti študijski program iste ustanove. Študijski program se jim sicer zdi zahteven, a široko zastavljen, zelo dobro usmerjen v poklic, z visokim akademskim ugledom, relativno svobodno so lahko oblikovali svoj predmetnik, si ga pa želijo še bolj; najpomembneje pa je, da je študijski program izpolnil njihova pričakovanja. Na Oddelku si bomo prizadevali čim bolj prisluhniti realnim željam študentov in študentk.

Študenti in študentke kot srednje dobro, zelo dobro ali odlično ocenjujejo ravni doseganja svojih kompetenc, povezanih s študijskim programom, sposobnost dela z ljudmi iz drugih kulturnih okolij pa je različna (in v veliki meri odvisna od številnih drugih dejavnikov). Kot temeljni predlog za spremembe študijskega programa študentke in študenti izpostavljajo še večji poudarek na praktičnem usposabljanju. Na Oddelku si bomo prizadevali čim bolj prisluhniti realnim željam študentov.

Ocenjujemo, da so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni. Predavatelji in predavateljice so seznanjeni s priporočeno ocenjevalno lestvico, upoštevajo načine ter deleže preverjanja in ocenjevanja znanja, določene v učnih načrtih posameznih predmetov. Glede na glavne ugotovitve in na podlagi presoje ustreznosti načinov preverjanja in ocenjevanja znanja študentov sprememb ne načrtujemo.

Študentke in študenti so bili v okviru drugostopenjskega enopredmetnega pedagoškega študijskega programa aktivno vključeni v pripravo strokovnih in znanstvenih prispevkov. Študentke in študenti so bili vključeni v organizacijo mednarodne znanstvene konference na Oddelku za slovanske jezike in književnosti *Slavistični znanstveni premisleki 2019* z naslovom *Slovenščina kot drugi in tuji jezik v izobraževanju* (Simona Pulko, Melita Zemljak Jontes). Študentke in študenti so sodelovali pri pripravi in izvedbi Mednarodnega znanstvenega srečanja mladih humanistov *Migracije v slovanskem prostoru v 20. in 21. stoletju* (Branislava Vičar). Študentke in študenti so bili vključeni v organizacijo, pripravo in izvedbo tabora za nadarjene osnovnošolce OŠ Pesnica in gimnazijce Prve gimnazije Maribor (mentorice: Jožica Čeh Steger, Simona Pulko, Melita Zemljak Jontes). Uspešnejši študentke in študenti so sodelovali pri pripravi Makedonsko-slovenskega slovarja Slovenščina (pod vodstvom dr. Gjoka Nikolovskega) in pri pripravi spletne jezikovne aplikacije v okviru projekta ŠIPK – SOS Slovene/SOS Slovenščina (pod vodstvom dr. Gjoka Nikolovskega in dr. Branislave Vičar); sodelovali so pri projektu e-Didakla (pod vodstvom dr. Simone Pulko); sodelovali so pri pripravi spletne jezikovne aplikacije v okviru projekta ŠIPK – SPiPP – svojilni pridevniki iz prevzetih priimkov (pod vodstvom dr. Irene Stramljič Breznik) idr.

Aktivno vključevanje študentov v raziskovalno delo in projektne aktivnosti Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofske fakultete v Mariboru in Univerze v Mariboru se je izkazalo kot primer dobre prakse, ki ga je smiselno razvijati in načrtovati tudi v prihodnje.

Promocijske dejavnosti za promocijo študija slovenistike so zagotovo ena pomembnih aktivnosti, ki jih načrtno že izvajamo in jih bomo intenzivno izvajali tudi v prihodnje, z namenom zagotavljanja večjega vpisa študentk in študentov.

Dvopredmetni pedagoški študijski program 2. stopnje Sociologija

Prednosti: Program je usklajen z raziskovalnimi usmeritvami nosilcev in izvajalcev predmetov, ki so aktivno in kontinuirano vpeti v raziskovalni proces (mednarodni, nacionalni raziskovalni projekti); slušatelji so preko različnih oblik dela spodbujani k sprotnemu, aktivnemu in poglobljenemu delu; program usposablja za poklic profesorja sociologije; ponuja znanja, ki poglobljeno reflektirajo kompleksno naravo sodobne družbene realnosti; ki spodbujajo intelektualno zanimanje za svet in omogočajo kognitivno fleksibilnost, ki vodi do reševanja kompleksnih družbenih problemov; ponuja znanja, ki jih morajo študenti pridobiti za poučevanje družboslovnih predmetov na osnovnih in srednjih šolah. Pri tem ni nepomembno dejstvo, da številna od navedenih znanj in kompetenc sodijo v skupino ti. »mehkih veščin«, ki jih Svetovni ekonomski forum (WEF) prepoznava kot najbolj pomembne za bodoče zaposlovanje. Še več, teh veščin ni mogoče avtomatizirati, zaradi česar so relativno varne pred izzivi, ki jih prinaša četrta industrijska revolucija. Prednost študijskega program je tudi v tem, da je v jedru interdisciplinarno zasnovan.

Slabosti: Obstajajo nekateri ključni elementi študija, ki bi jih bilo treba izboljšati (možnost bolj individualnega oblikovanja predmetnika; problem premajhne aktualnosti vsebin itd.; predvsem pa slaba izvedba PDP modula in predmetov s področja didaktike sociologije; premajhen obseg socioloških predmetov; in neustrezna priprava za praktično delo v bodočem poklicu). Slabi so tudi delovni in materialni pogoji, v katerih se študij izvaja. Potrebovali pa bi tudi bolj intenzivno delo podpornih služb na ravni FF UM.

Priložnosti: Na osnovi izvedene samoevalvacije je mogoče identificirati naslednje ukrepe, ki bi vodili do večje prepoznavnosti in zvišanja kvalitete študijskega programa: Izboljšati izvedbo PDP modula; izboljšati izvedbo predmetov s področja didaktike sociologije; izboljšati praktično usposabljanje za bodoči poklic profesorja sociologije; povečati aktualnost vsebin; omogočiti večjo individualizacijo vsebin študija. Prav tako je pomembno, da se zagotovi: dograjevanje spremljanja mnenj deležnikov, vključujoč zagotavljanje bolj reprezentativnih in bolj celostnih podatkov (krepitev analitike za magistrski študija na ravni UM); izboljšanje delovnih in materialnih pogojev (kadrovska stabilizacija, celostna sanacija zgradbe, nabava potrebne literature v knjižnici); zagotovitev namenskih sredstev za promocijo, spodbujanje in organiziranje sodelovanja s potencialnimi ponudniki praktičnega izobraževanja (razpis štipendij, dajanje subvencij); zagotovitev namenskih sredstev za raziskovalno delo študentov; bolj vidna, predvsem pa bolj ciljana aktivnost Kariernega centra UM za področje magistrskega študija.

Grožnje: Nadaljevanje upada vpisa, stagnacija oziroma upad kvalitete izvedbe študija, tudi zaradi posledic racionalizacij in nadaljevanja nestabilnega/neustreznega financiranja in posledično kadrovske nestabilnosti, neupoštevanje in nerealizacija pobud in predlogov študentov za izboljšanje študija. Grožnje predstavljajo tudi: a) nadaljevanje izvedbe programa pod izrazito slabimi materialnimi in delovnimi pogoji; b) šibkost podpornih služb, promocijskih aktivnosti in aktivnosti institucij, ki bi naj pomagale pri krepitvi vezi med univerzo in trgom dela; c) politika nezrelega egocentrizma, ki partikularne interese postavlja pred pedagoško in znanstveno odličnost; d) preprečevanje ukrepov, ki so s strani študentov študija in Oddelka za sociologijo prepoznani kot nujni za izboljšanje študija, s strani zunajoddelčnih in nadoddelčnih centrov moči, ki s takšnim delovanjem omogočajo uresničevanje partikularnih interesov posameznikov na škodo celotnega študija in njegove izvedbe.

Na splošno imajo študentje občutek, da v okviru študijskega programa dobro razvijejo predvidene kompetence. Še vedno pa ni visokih ocen glede možnosti, ki bi jih študijski program omogočal za poklicno ali karierno prihodnost, kar je v tesni zvezi z že dalj časa trajajočim stanjem na trgu dela. Zato bomo nadaljevali z intenzivnim prizadevanjem za vključevanje večjega deleža praktičnih vsebin, seveda na način, ki študentk in študentov ne bi pretirano dodatno finančno obremenil.. Prve korake na tem področju smo že naredili v obravnavanem študijskem letu. Okrepili bomo tudi spodbujanje študentov, da bi se odločili za študijsko izmenjavo v tujini.

Vse sodelavke in sodelavce na študijskem programu spodbujamo, naj študentke in študente vključijo v pridobivanje znanja predvsem tako, da slednji na podlagi analize primarnih in sekundarnih virov sami izpeljujejo splošna dognanja o poteku zgodovinskih procesov.

V prihodnje bomo nadaljevali promocijske dejavnosti in jih razširili v sosedstvo (Avstrija, Hrvaška). Hkrati s tem bomo dosledno razvijali in poudarjali specifikke dvopredmetnega pedagoškega študijskega programa druge stopnje Zgodovina kot programa, ki od oddelčnih programov združuje znanje največ področij in usposablja za kompetentno posredovanje vedenja o zgodovini.

Po naši oceni so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni, zato kratkoročnih sprememb ne načrtujemo. Kar zadeva učne enote, pri katerih je uspešnost študentk in študentov slabša, ne gre toliko za razliko med individualnimi slogi predavateljic in predavateljev, temveč za kompleksnost vsebin, predvsem ko gre za zahtevna poglavja iz zgodovine 20. in 21. stoletja, ki zahtevajo obvladovanje kompleksnega in širokega prostorskega okvirja in zapletenih povezav, ki so v starejših obdobjih kljub večji časovni oddaljenosti pogosta manj zahtevne.

Predlogi ukrepov/sprememb

Predlog spremembe	Zadolžen	Rok
Prevetritev obsega seminarskega dela (seminarskih nalog in del) v študijskem programu	Doc. dr. Aleš Maver	31. 5. 2020
Pregled in posodobitev seznamov literature v učnih načrtih študijskih programov	Namestnik predstojnika oddelka v sodelovanju z nosilci učnih enot	15. 6. 2020
Nadaljevanje krepitve promocijske dejavnosti z razširitvijo promocije študijskega programa v sosedstvo (Hrvaška, Avstrija)	Učitelj promotor v sodelovanju z nosilci učnih enot	31. 12. 2020

DVOPREDMETNI NEPEDAGOŠKI ŠTUDIJSKI PROGRAMI:

Pri oblikovanju poročila smo upoštevali mnenja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter povratne informacije študentov in tujih strokovnjakov, nekatere ukrepe (zmanjšanje števila ur) pa smo morali sprejeti po navodilih vodstva FF iz leta 2018 o uravnoteženju ur v študijskih programih. V študijskem letu 2019/20 je bilo na Anglistiki vpisanih sedem študentov, kar je za 75 % več, kot v letu 2018/2019, prehodnost med letniki in zaključek študija sta bila dobra, zadovoljstvo s študijem ocenjeno z visoko oceno (4,25), kar je sicer za 0,25 ocene manj kot leto prej, ampak še vedno ostaja visoko, prav tako so bili študentje v glavnem zadovoljni s pridobljenimi kompetencami (to velja predvsem za splošne in jezikovne kompetence, nekoliko manj se čutijo pripravljeni le za vstop na trg dela). Ob tem ko torej natančnejša analiza odgovorov iz ankete o zadovoljstvu razkriva tudi nekatera problematična področja, ki jim moramo v prihodnje posvetiti še več pozornosti (npr. povezanost teorije in prakse), je treba rezultate ankete vendarle jemati z rahlim zadržkom, saj ni vedno jasno, na kateri del programa iz dvopredmetne vezave se nanašajo, zaradi subjektivnosti in nekonsistentnosti (npr. diametralno nasprotni odgovori o količini dela, potrebnega za opravljen izpit oz. o obremenjenosti) pa niso vedno najbolj zanesljiv pokazatelj dejanskega stanja.

Ugotavljamo, da si moramo še naprej intenzivno prizadevati za povečanje interesa za študij, študente spodbujati k aktivni vlogi v učnem procesu, jih vključevati v raziskovalno delo ter iskati možnosti povezave študija z delovnim okoljem. Da bi izboljšali kakovost izobraževanja, predlagamo naslednje ukrepe: zmanjšanje števila pristopov k opravljanju istega izpita (bolj odgovoren odnos do študija, višja motivacija, krajši čas dokončanja študija, odprava nepotrebnega dela visokošolskih učieljev in referata za študentske zadeve, prihranek pri materialnih stroških); boljšo in več tehnične opreme (tudi specifične za jezikoslovne eksperimente; dostop do baz in korpusov) ter njeno sprotno vzdrževanje; spremembo študentskih anket na fakultetni ravni (odprava anonimnosti); razbremenitev pedagoških delavcev birokratskih opravil, da bi se lahko bolj posvetili poučevanju in raziskovanju. V smislu nadaljnega razvoja oddelka je treba razmišljati tudi o njegovi kadrovski krepitvi.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Filozofija

Na študijske programe v izvedbi Oddelka za filozofijo je bilo v letu 2018/2019 skupaj (brez absolventov) vpisanih 43 študentk in študentov, 33 na prvi in 10 na drugi stopnji, od tega samo na študijskem programu nepedagoške filozofije (spet brez absolventov) šest (trije v prvem in trije v drugem letniku). Potem ko se v študijskem letu 2016/2017 v drugostopenjski študijski program nepedagoške filozofije ni vpisal niti en študent ali študentka in je leto kasneje zanimanje zanj pokazala ena študentka, so bili v lanskem študijskem letu vanj vpisani štirje, letos pa trije študenti. Situacija se, skratka, na dolgi rok in postopoma vendarle izboljšuje. Odstopanja so med leti občutna, v tem trenutku pa je na pamet, brez opravljenih empiričnih raziskav, nemogoče reči, ali gre za splet naključij ali pa se v njih počasi izrisujejo obrisi dolgoročnejših trendov. V vsakem primeru je treba v nadaljevati z delom na popularizaciji filozofije in izboljševanju njene javne podobe, pa tudi na krepitvi javne prezenze, odmevnosti in ugleda mariborskega filozofskega oddelka. Ankete o študentskem zadovoljstvu na srečo kažejo visoko stopnjo motiviranosti za študij in zadovoljstva tako s študijem samim (srednja vrednost 4) kot tudi z izvajalci le-tega (srednja vrednost 1,58). Tudi vrednosti v vseh ostalih kategorijah so z nekaj redkimi izjemami nadpovprečne. Izvedba pouka poteka brez posebnosti in je ustrezno kadrovske pokrita. Nekaj težav povzročata prekrivanje urnikov na povezanih študijskih programih in kronična prostorska stiska. Zato pa razmeroma nizko število študentov omogoča bolj osebni stik, boljšo komunikacijo in intenzivnejšo izmenjavo idej med študent(kam)i in učitelji. Sistem tutorstva je dobro utečen. Tutorje in druge študent(k)e urimo v raziskovalnih aktivnostih, pomagamo jim pri objavah prispevkov v znanstveni reviji Analiza in drugod, ti pa bolj ali manj samostojno organizirajo mednarodni študentski filozofski simpozij in aktivno sodelujejo pri aktivnostih in javnih dogodkih v organizaciji Zofijinih - društva za razvoj humanistike. Med ne dovolj izkoriščenimi

možnostmi velja izpostaviti demonstratorstvo in povečanje zanimanja za izhodno in vhodno študentsko mobilnost, ki jo omogoča Erasmus program. Vzroke za nadpovprečno dolg študij in podpovprečno prehodnost bomo skušali odkriti z interno, oddelčno študentsko anketo in v pogovoru s študent(kam)i. Še naprej si bomo prizadevali okrepiti zanimanje za študij filozofije na Filozofski fakulteti v Mariboru in posledično izboljšati vpisno statistiko na prvi stopnji študija, od česar je odvisna velikost bazena, iz katerega zajemamo kandidat(k)e za drugostopenjski študij.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Geografija

Samoevalvacija dvopredmetnega nepedagoškega magistrskega študijskega programa druge stopnje Geografija se nanaša na študijsko leto 2018/2019. Zaradi kakovostnejšega ohranjanja stikov z magistranti študijskega programa smo ustanovili Alumni klub, v okviru katerega obveščamo nekdanje študente o vseh aktivnostih Oddelka. Kot dodatna potreba se je že z začetkom postopka samoevalvacije kazala potreba po povečanju števila sistemiziranih asistentov. V študijskem letu 2018/19 smo uspeli habilitirati novega asistenta (ki je v študijskem letu 2019/20 dejansko začel opravljati seminarske in terenske vaje pri nekaterih predmetih). Kot ukrep za izboljšanje kakovosti študija smo tudi razširili nabor institucij, na katerih študenti opravljajo študijsko prakso, vendar je glede na vpisano število študentov ta nabor zaenkrat primeren. Kaže se tudi potreba po povečanju ur predavanj, seminarjev, seminarskih vaj in terenskega dela, kar pa v sedanjih finančnih okvirih ni izvedljivo (in kar ugotavljamo že tretje leto zapored). Kaže se tudi velika potreba po nabavi specifične programske opreme (GIS) in raziskovalne opreme, kar pa je v sedanjih finančnih okvirih neizvedljivo. Študentsko anketo sta opravila dva študenta. Leta 2018 je bilo povprečno zadovoljstvo na programu ocenjeno z oceno 4. Oba anketiranca menita, da je pridobljeno znanje dobra osnova za pridobitev zaposlitve. Ena oseba meni, da je pridobljeno znanje solidna, ena pa dobra osnova za začetek dela. Ena oseba meni, da je pridobljeno znanje dobra, ena pa zelo dobra osnova za prihodnjo kariero. Obe osebi sta mnenja, da je študijski program zelo dobra osnova za osebni razvoj. Ena oseba je mnenja, da je program primeren po zahtevnosti, druga pa, da je program zahteven. Iz odgovorov je mogoče razbrati, da obe osebi pogrešata več praktičnega dela in dela v praksi ter sodelovanja v raziskovalnih projektih. Ena oseba je bila s študijem zmerno zadovoljna, druga pa zadovoljna. Obe osebi sta z opremljenostjo prostorov nezadovoljni, zadovoljni pa z delom Mikošičeve knjižnice. Obe osebi sta ocenili, da sta pridobili visoke kompetence na svojem področju, medtem ko pridobivanje praktičnih izkušenj ocenjujeta kot primerno do slabo. Obe osebi ocenjujeta, da sta pridobili visoke sposobnosti analitičnega mišljenja, kakor tudi visoko sposobnost iskanja novih idej in rešitev.

Na nepedagoškem magistrskem študijskem programu druge stopnje Geografija nimamo evidentiranih primerov večkratnega opravljanja izpitov. Ugotavljamo, da so se za študijsko smer prijavili motivirani in tudi že bolj dozoreli študenti, kar se odraža tudi pri uspešnosti opravljanja izpitov.

Študenti so v času študija vpeti tudi v raziskovalno delo, bodisi preko študentskih raziskovalnih projektov (PKP, ŠIPK), ali preko vzpodbujanja k pisanju in objavljanju izvirnih znanstvenih člankov. Študenti študijskega programa redno sodelujejo tudi kot mentorji na študentskih raziskovalnih taborih.

Nosilci predmetov izkazujejo svoje reference, kot je zapisano v učnih načrtih.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Medkulturna germanistika

Študentske ankete o pedagoški uspešnosti učiteljev, ki sodelujejo pri izvedbi učnih enot dvopredmetnega študijskega programa Medkulturna germanistika, kažejo v študijskem letu 2018/2019 nadpovprečne rezultate (1,76). Študenti anket o obremenjenosti in o zadovoljstvu s študijem v lanskem študijskem letu niso izpolnili. Ker pa se dvopredmetni program v celoti prekriva z

enopredmetnim, kjer je bila obremenjenost ocenjena kot ustrezna, stopnja zadovoljstva pa s skupno vrednostjo 3,5, lahko domnevamo, da bi bili rezultati ankete tudi na tej smeri podobni.

V prihodnje bomo več pozornosti posvečali usmerjenosti v poklic, uspešnejše študente in demonstratorje bomo spodbujali k objavi člankov pod mentorstvom oddelčnih visokošolskih učiteljev in sodelavcev, koncept študija bomo v večji meri prilagajali pričakovanjem okolja. Povečati bomo skušali delež skupinskih nalog, predlagamo pa tudi aktualizacijo vsebin in študijskih virov ob hkratnem povečevanju njihove zahtevnosti.

Okrepili bomo dejavnosti na področju formalnih in neformalnih promocij študijskega programa. Nosilce in izvajalce predmetov bomo spodbujali k večji udeležbi na izobraževanjih o uvajanju pedagoških in tehnoloških inovacij v študijski proces in znanstveno delo.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Slovenski jezik in književnost

Prednosti študija na dvopredmetnem nepedagoškem študijskem programu druge stopnje Slovenski jezik in književnost so predvsem v tem, da ponuja specifične vsebine in poglobljen študij slovenistike, ki je lahko zelo dobro izhodišče za študij na tretji stopnji. Namenjen je tudi študentom in študentkam slovenistike, ki se po končani drugi stopnji ne vidijo v pedagoškem poklicu. Evalvirani magistrski študijski program je za Oddelek za slovanske jezike in književnosti zelo pomemben, saj zaradi kakovosti pedagoškega procesa, možnosti doseganja zelo dobrih učnih rezultatov ter strokovne poglobljenosti predstavlja dobro izhodišče za še bolj strokovno-znanstven in intenziven študij na tretji stopnji, zato je dodatno usmerjen v novosti v stroki ter temeljito raziskovalno delo visokošolskih učiteljic, učiteljev s študenti in študentkami. Za vpisane na ta program je tako prednost v osebni angažiranosti visokošolskih učiteljic in učiteljev, pri čemer gre za vseskozi izkazano odlično sodelovanje. Rezultat, ki kaže na kakovost ter strokovno poglobljenost izvedenega učnega procesa in doseganje tudi najboljših učnih izidov na tem evalviranem programu, je podeljena rektorjeva nagrada za najboljše študijske uspehe študentov in študentk v svoji vpisni generaciji na Univerzi v Mariboru za leto 2019, ki jo je edina v tem letu s FF v Mariboru prejela prav študentka in magistrantka dvopredmetnega nepedagoškega študijskega programa Slovenski jezik in književnost.

V okviru samoevalvacije za študijsko leto 2018/2019 v zvezi z dvopredmetnim nepedagoškim študijskim programom druge stopnje Slovenski jezik in književnost poudarjamo naslednje temeljne ugotovitve: pedagoško delo vseh visokošolskih učiteljic in učiteljev, ki sodelujejo kot izvajalke in izvajalci na tem programu, je ocenjeno s povprečno visoko pozitivno oceno, prav tako je v okviru študija na tem študijskem programu ustrezna obremenitev študentov in študentk; v preteklem študijskem letu je bila prehodnost na tem programu iz prvega v drugi letnik 100 %, vendar še nihče ni zaključili študija, pri čemer je treba upoštevati, da študenti in študentke dvopredmetnih študijskih programov magistrirajo, ko uspešno opravijo zagovor zaključnih magistrskih del na obeh študijskih programih. Tudi ocena zadovoljstva študentk in študentov s študijem na evalviranem programu je pozitivna in izraža oceno kakovosti vsebine študijskega programa, njegove izvedbe in doseganje kompetenc (kar posebej velja za pridobivanje strokovnega znanja). Študijski program se študentkam in študentom zdi ustrezen kot tudi sprotno preverjanje znanja. Kompetence, npr. strokovnost, sposobnost analitičnega razmišljanja in iskanja novih idej ali rešitev, hitro usvajanje novega znanja ipd., so študentje in študentke na tem študijskem programu ustrezno pridobili ter so z njimi zadovoljni.

Na dvopredmetnem nepedagoškem študijskem programu druge stopnje Slovenski jezik in književnost bomo sprejeli naslednje ukrepe za izboljšanje njegove kakovosti: v prihodnje si bomo še bolj prizadevali za vključevanje študentk in študentov v izvedbo praktičnega usposabljanja v delovnem okolju, prav tako za delo v strokovnih raziskovalnih projektih kot tudi za njihovo vključevanje v

raziskovalno delo (v znanstveno in strokovno delo); prav tako bomo spodbujali njihovo mednarodno izmenjavo. Dejavnosti za promocijo študija slovenistike pa so vseskozi temeljnega pomena, zato jih ves čas načrtno izvajamo, v želji po večjem vpisu študentk in študentov na ta drugostopenjski program jih bomo intenzivno izvajali tudi v prihodnje. Glede na to, da gre za dvopredmetni nepedagoški drugostopenjski program, ga je treba še dodatno odpreti za možnosti nadaljnega poklicnega in kariernega izobraževanja oziroma usposabljanja študentk, študentov in njihovega povezovanja z možnimi oblikami delovnega okolja (npr. s pomočjo različnega projektnega sodelovanja z gospodarskimi in negospodarskimi subjekti) kot tudi poglobljenega znanstveno-raziskovalnega dela v okviru demonstratorstva pod usposobljenim mentorstvom visokošolskih učiteljic in učiteljev.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Umetnostna zgodovina

Pri **analizi** podiplomskega dvopredmetnega nepedagoškega študijskega programa Umetnostna zgodovina za študijsko leto 2018/2019 smo upoštevali rezultate anket o pedagoškem delu in o zadovoljstvu s študijem, ki so jih podali diplomanti drugostopenjskega programa, vključili smo tudi razgovore, evalvacijo in refleksijo s strani zaposlenih in pogodbenih visokošolskih učiteljev, asistentov in sodelavcev iz prakse, potencialnih delodajalcev in študentov. Na podlagi izraženih stališč študentov in učiteljev **ugotavljamo**, da so študentje s študijskim programom v veliki meri zadovoljni, saj je rezultat ankete med najvišjimi na Filozofski fakulteti. Pri spremembah oziroma **izboljšavah** programa smo že v študijskem letu 2017/2018 upoštevali stališče študentov, da bi nekateri izbirni predmeti, pri katerih študentje pridobijo pomembne kompetence za trg dela in bodočo zaposljivost, postali obvezni, kar je stopilo v veljavo v študijskem letu 2018/2019.

V študijskem letu 2018/2019 smo nadaljevali z **ukrepi**, ki bi pripomogli k povečanju vpisa, kot so bili razgovori s študenti tretjega letnika dodiplomskega študija in aktivna promocija umetnostne zgodovine v širši regiji. Študentom podiplomskega študija smo v študijskem letu 2018/2019 omogočili raziskovalno in praktično delo v sodelovanju z delovnimi mentorji iz prakse iz lokalnega okolja v okviru projekta Po kreativni poti do znanja. Pristopili smo tudi k ukrepom usklajevanja pri predmetih, pri katerih študentje v anketi izražajo preobremenjenost.

Dvopredmetni nepedagoški študijski program 2. stopnje Zgodovina

Na splošno imajo študentje občutek, da v okviru študijskega programa dobro razvijejo predvidene kompetence. To še posebej velja za pridobivanje strokovnega znanja, pisanja besedil in ustnega izražanja, tudi zmožnosti dela pod stresom. Drugače je s praktično usposobljenostjo za zgodovinsko delo.

Zato bomo razvijali možnosti vključevanja večjega deleža praktičnih vsebin, seveda na način, ki študentk in študentov ne bi pretirano dodatno finančno obremenil. Enako bomo prevetrili sezname študijske literature in obsega seminarskega dela v učnih načrtih.

Vse sodelavke in sodelavce na študijskem programu spodbujajo, naj študentke in študente vključijo v pridobivanje znanja predvsem tako, da slednji na podlagi analize primarnih in sekundarnih virov sami izpeljujejo splošna dognanja o poteku zgodovinskih procesov.

V prihodnje bomo še krepili promocijske dejavnosti za vpis na študijski program in jih razširili na sosedstvo (Avstrija, Hrvaška). Z roko v roki s tem bomo dosledno razvijali in poudarjali specifike dvopredmetnega nepedagoškega študijskega programa druge stopnje Zgodovina kot dobrodošlega

križišča med poglobljenim delom z zgodovinskimi viri in interdisciplinarnimi uvidi, ki širijo zgodovinarjeva obzorja.

Po naši oceni so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni, zato kratkoročnih sprememb ne načrtujemo. Kar zadeva učne enote, pri katerih je uspešnost študentk in študentov slabša, ne gre toliko za razliko med individualnimi slogi predavateljic in predavateljev, temveč za kompleksnost vsebin, predvsem ko gre za zahtevna poglavja iz zgodovine 20. in 21. stoletja, ki zahtevajo obvladovanje kompleksnega in širokega prostorskega okvirja in zapletenih povezav, ki so v starejših obdobjih kljub večji časovni oddaljenosti pogosta manj zahtevne.

Predlogi ukrepov/sprememb

Predlog spremembe	Zadolžen	Rok
Pregled in prevetritev seznamov študijske literature v učnih načrtih	Doc. dr. Aleš Maver	31. 8. 2020
Prevetritev obsega seminarskega dela v učnih načrtih študijskega programa	Namestnik predstojnika oddelka v sodelovanju z nosilci učnih enot	30. 9. 2020
Krepitev promocijske dejavnosti z razširitvijo promocije na sosledstvo (Avstrija, Hrvaška)	Učitelj promotor v sodelovanju z nosilci učnih enot	15. 12. 2020

Študijski programi 3. stopnje

Študijski program 3. stopnje Filozofija

Oddelek za filozofijo je imel v letu 2018/2019 na evalviranem študijskem programu vpisanih šest študentov. Od teh so bile tri študentke in trije študenti. Med njimi je bil en tujec. Vpis v program je konstanten. Samoevalvacija nam kaže, da pri študentih obstaja zelo visoka stopnja motiviranosti za ta študij in posledično tudi zadovoljstva. Izvajanje programa poteka v skladu s predmetnikom, vendar na gibek in individualiziran način, kot to ustreza dejanskim interesom posameznega študenta. Kadrovska pokritost je dobra. V delo vključujemo tudi tuje predavatelje – v obliki krajših intenzivnih delavnic. Pomembno težavo pri uspešnem zaključevanju študija predstavlja dvojna delovna obremenitev pri večini študentov. Redni, tedenski doktorski seminarji omogočajo uspešno povezovanje študentov iz različnih generacij s profesorji v okvirju filozofskih razprav o posameznih dosežkih in potencialnih prihodnjih raziskovalnih ciljih. Študenti so vključeni v raziskovalno dejavnost, katere skupno podlago predstavlja program Laboratorij uma: Miselni eksperimenti od narave do družbe. Mednarodne konference in simpoziji, ki jih organizira Oddelek in druge institucije, so primerno mesto za predstavljanje študentskih raziskovalnih dosežkov in za pridobivanje ustreznih povratnih informacij o njih v mednarodnem filozofskem prostoru. Podoben cilj uresničujejo tudi krajše delavnice, ki jih izvajajo tuji predavatelji, kar je postala stalnica v programu. Na nivoju Oddelka (vsi študijski programi) si prizadevamo za povečevanje zanimanja za študij filozofije in posledično števila vpisanih z različnimi zunanji promocijskimi akcijami, ki omogočajo populariziranje tako filozofije kot temeljne humanistične vede, njene vloge v družbi na eni in študij filozofije na Filozofski fakulteti v Mariboru na drugi strani.

Študijski program 3. stopnje Geografija

V študijskem letu 2018/2019 smo na Oddelku za geografijo opravili razgovor z izvajalci in študirajočimi, z namenom spoznati težave, s katerimi se pri izvajanju in spremljanju študijskega programa srečujejo. Pripombe enih in drugih se nanašajo na malo število študirajočih, na skromno opremljenost s tehnično infrastrukturo, predvsem pa na določila Pravilnika o doktorskem študiju, zaradi katerega je nadaljnji obstoj študija resno ogrožen. Verjetno bo potrebno pristopiti h koreniti spremembi doktorskega študijskega programa v obliki povezovanja različnih ved v skupen študijski program. Sprememba pravilnika in prilagoditev določil razmeram bi bila bolj življenjska.

Največja težava študija je majhno število vpisanih študentov. Vzrok temu je deloma sistemske narave, saj so vsi študirajoči redno zaposleni, usklajevanje obojega pa ni preprosto. V prihodnje bo največjo težavo povzročala usklajitev študija z določili že omenjenega Pravilnika.

Na izvajanje in organizacijo študija slušatelji niso podali pripomb, zaradi katerih bi bilo potrebno študijski program spremeniti. Nasprotno, kot prednost študijskega programa je bila izpostavljena možnost prilagoditve vsebine študija temi disertacije. Tudi odzivnost učiteljev študentje vrednostijo pozitivno. Kolikor bo v moči izvajalcev, bomo skušali študente intenzivneje vključevati v raziskovalno delo ter jim ponuditi več praktičnih izkušenj, povezanih s temo disertacije.

Študijski program 3. stopnje Germanistične študije

Ugotovitve

Štud. program 3. stopnje *Germanistične študije* je bil prvič razpisan v štud. letu 2009/2010, vpisane študente program beleži od štud. leta 2010/2011. Glede na vpis v 1. letnik se je od leta 2010 naprej postopno zmanjševalo število razpisanih mest; gre za ukrep glede na manjše zanimanje za študij in fakultetno-univerzitetne smernice, poleg tega so se do štud. leta 2017/2018 vsi vpisani študenti odločali za smer *Nemški jezik*, vpisa na smer *Nemška književnost* ni bilo. Iz teh in drugih eksternih razlogov je bil program v letu 2015/2016 temeljito prenovljen; prenova se je nanašala predvsem na spremembo strukture predmetnika, kar je omogočilo višjo fleksibilnost pri sestavljanju individualiziranih predmetnikov vpisanih študentov. Očitno so spremembe pozitivno vplivale na večje zanimanje za študij. Potrditev je vpis 3 študentov v štud. letu 2017/2018 in vpis 2 študentov v štud. letu 2018/2019, medtem ko vpisa na program med letoma 2014 in 2017 ni bilo. V letu 2018 je bil program ponovno temeljito prenovljen, tokrat po fakultetnih smernicah po vzoru 4-letne programske strukture. Oddelek ob tem ugotavlja določene slabosti, predvsem podaljšanje študija, ki se kažejo tudi v dejstvu, da za razpis 2019/2020 ni bilo interesa. Sicer je Oddelek uveljavil priporočila za izboljšanje kakovosti programa, ki so bila predlagana v okviru srečanj z deležniki (študenti, učitelji, tuji strokovnjaki) in se nanašajo na povečanje vsebinske odprtosti in interdisciplinarnosti, potrebo po stalni aktualizaciji učnih vsebin in študijske literature, intenzivnejše povezovanje študija z aktualnim raziskovalnim delom Oddelka/učiteljev in usklajevanje individualnih študijskih programov s potrebami okolja, v katerem delujejo.

Ukrepi/spremembe

Glavne ugotovitve in priporočila za izboljšanje kakovosti programa bo Oddelek upošteval tudi pri nadaljnji izvedbi programa. Spremembe bodo predlagane po prvi izvedbi posameznega letnika prenovljenega programa oz. po opravljeni analizi in samoevalvaciji posameznih učnih enot. Predvidevamo, da bodo aktualne predvsem spremembe učnih načrtov posameznih učnih enot, in sicer aktualizacija učnih vsebin in študijske literature ter povečanje vsebinske odprtosti in

interdisciplinarnosti. Ukrepanje v tej smeri je stalna naloga Oddelka, ki program izvaja. Poleg tega je v času pisanja poročila v teku oblikovanje Programskega sveta za germanistične študijske programe ba FF UM, s čimer bi v delovanje intenzivneje in smiselno vključili doslej manj upoštevane zunanje deležnike ter razmislek o možnem združevanju vsebinsko sorodnih doktorskih študijev na FF UM. Oboje je v načelnem interesu Oddelka.

Študijski program 3. stopnje Pedagogika

Tretjestopenjski študijski program Pedagogika je evalviran v sodelovanju s študenti in vsemi deležniki, vključenimi v študijski program. V študijskem letu 2018/2019 so bili v program vpisani 4 študenti, kar kaže na to, da ima program ustrezno kontinuiteto in prepoznavnost. V okviru razmisleka in evalvacije na oddelku smo v zvezi z doktorskim programom znotraj fakultete naslovili vprašanje problematike doktorskega študija na Filozofski fakulteti in Univerzi v Mariboru nasploh, in sicer vidimo potrebo po premisleku samega koncepta doktorskega študija in odgovoru na temeljni vprašanji: (1) ali je smiselno vztrajati pri razdrobljenosti doktorskih programov in poskusih akreditacije novih, ali pa je v luči minimalnih zahtev Nakvis za akreditacijo in reakreditacijo programov ter pregleda obstoječega stanja na področju (ne)izpolnjevanja potrebnih pogojev za nosilstva in mentorstva potrebno pristopiti k združevanju doktorskih programov na FF v enega ali največ dva programa (družboslovni doktorski in humanistični doktorski program) in (2) ali kvantiteta v resnici zagotavlja tudi ustrezno kakovost doktorskega študija, pri čemer je nujen premislek o vztrajanju na kvantitativnem in birokratskem poudarku beleženja števila objav. Doktorski študijski program se bo torej po refleksiji teh dveh temeljnih vprašanj ustrezno spremenil.

Študijski program 3. stopnje Slovenistične študije

Samoevalvacija programa Slovenistične študije se izvaja za študijsko leto 2018/2019. Študijski program, ki izobražuje visoko specializirane strokovnjake, ki so sposobni samostojno raziskovati, organizirati in voditi različne dejavnosti na področjih slovenskega jezika, slovenske književnosti, didaktike slovenskega jezika in književnosti, pa tudi na drugih področjih (npr. razvijati dejavnosti s področja kreativnih industrij), se izvaja v skladu s poslanstvom, vizijo in strategijo FF in UM, in to na lokaciji, ki je dostopna tudi študentom s posebnimi potrebami. Cilji, splošne in predmetno-specifične kompetence programa so ustrezni. Učni načrti ustrezajo stopnji študija. Predmeti v programu so vsebinsko ustrezno zastavljeni, prav tako tudi število ur, predvidenih za posamezen predmet. Odstopanja med dejansko obremenitvijo študentov in obremenitvijo, kot je pri posamezni učni enoti predvidena s študijskim programom, smo zaznali na smeri Slovenska književnost pri predmetih Izbrana poglavja iz slovenske literarne zgodovine in IRD 1. Razmerje med številom visokošolskih učiteljev in podpornega osebja ter študentov je ugodno. Vsi nosilci predmetov in izvajalci učnih enot izkazujejo ustrezne pedagoške in raziskovalne reference, ki so mednarodno primerljive, in imajo ustrezno področje habilitacije. Sledijo smernicam Erevanskega komunikeja (2015) in se trudijo oblikovati učno okolje z na študenta osredotočenimi pristopi k učenju in poučevanju. Za izvajanja študija je zagotovljena primerna informacijsko-komunikacijska tehnologija, učna tehnologija (Moodle) in oprema (računalniki, predvajaniki, grafoskopi in internetni priključki za učitelje in študente). Študentom je na voljo tudi računalniška učilnica. Merila in načini za preverjanje in ocenjevanje znanja študentov so javno dostopni. Ocenjevalci so seznanjeni z 10-stopenjsko priporočeno ocenjevalno lestvico, na področju preverjanja in ocenjevanja znanja se dodatno usposabljujejo v okviru mesečnih izobraževanj za zaposlene, ki potekajo na Rektoratu UM. Doktorski študenti se ob pomoči svojih tutorjev/mentorjev od prvega letnika naprej uvajajo v individualno raziskovalno delo in so z doktorskimi disertacijami kakor tudi z delnimi raziskavami, ki jih opravijo v okviru doktorskega študija pri IRD 1, 2, 3, pomembno vpeti v strokovno in znanstvenoraziskovalno delo. Udeležujejo se znanstvenih simpozijev ter aktivno sodelujejo pri raznovrstnih projektih

(Slovenščina na dlani, IQ-dom, GosVideoLectures, Prvi prizor – gledališče kot prostor učenja simbolov) in oddelčnih konferencah *Slavistični znanstveni premisleki*. Znanstvene in strokovne razprave objavljajo v relevantnih znanstvenih in strokovnih revijah. V času študija si pridobivajo tudi uredniške in organizacijske spretnosti pri pripravi strokovno-znanstvenih srečanj. Kot avtorji prispevkov in uredniki se pojavljajo v študentski literarno-jezikoslovni reviji *Liter jezika*, prav tako uspešno sodelujejo v Študentski sekciji Slavističnega društva Maribor. V preteklem letu smo povečali delež doktorskih študentov v oddelčnem raziskovalnem programu, saj mu je bilo dodeljeno mesto MR-ja. Med slabostmi programa bi izpostavili, da zaradi omejenega števila vpisnih mest ni mogoče izvajati organiziranih oblik študija; te bi se izvajale samo ob vpisu 5 ali več študentov na smer. Zaradi pomanjkanja učiteljskega kadra na študijski smeri Didaktika se razpis te študijske smeri izvaja periodično.

Priložnosti za izboljšanje vidimo v promociji doktorskega študija z namenom povečanja vpisa, okrepljenem gostovanju domačih visokošolskih učiteljev v tujini in tujih visokošolskih učiteljev pri nas ter v krepitvi znanstvenoraziskovalnega dela doktorandov in njihovega sprotnega opravljanja študijskih obveznosti, s čimer bi se skrajšal čas trajanja študija, ki se je v letu 2019 v primerjavi s preteklim letom podaljšal, in to tako na FF kot na UM. Program je bil leta 2019 prenovljen, pri čemer smo še večji poudarek namenili znanstvenoraziskovalnemu delu doktorandov, vsebinam, ki sledijo razvoju slovenistične stroke, ter referencam nosilcev učnih enot (skladno z določili Pravilnika o doktorskem študiju na UM).

Študijski program 3. stopnje Sociologija

Prednosti: Program je usklajen z raziskovalnimi usmeritvami nosilcev in izvajalcev predmetov, ki so aktivno in kontinuirano vpeti v raziskovalni proces (mednarodni, nacionalni raziskovalni projekti); slušatelji so preko različnih oblik dela spodbujani k sprotnemu, aktivnemu in poglobljenemu delu; program usposablja za samostojno raziskovanje; ponuja znanja, ki poglobljeno reflektirajo kompleksno naravo sodobne družbene realnosti; ki spodbujajo intelektualno zanimanje za svet in omogočajo kognitivno fleksibilnost, ki vodi do reševanja kompleksnih družbenih problemov. Pri tem ni nepomembno dejstvo, da so ravno to tiste kompetence in veščine (ti. »mehke veščine«), ki jih Svetovni ekonomski forum (WEF) prepoznava kot najbolj pomembne za bodoče zaposlovanje. Še več, teh veščin ni mogoče avtomatizirati, zaradi česar so relativno varne pred izzivi, ki jih prinaša četrta industrijska revolucija. Prednost študijskega programa je tudi v tem, da je v jedru interdisciplinarno zasnovan, kar kot pozitivno značilnost in dimenzijo študija prepoznavajo tudi študenti.

Slabosti: Obstajajo nekateri ključni elementi študija, ki bi jih bilo treba izboljšati (možnost bolj individualnega oblikovanja predmetnika; možnost bolj poglobljenega dela na izbranih temah in problemih, povezanih z disertacijo študenta; večje vključevanje v raziskovalno dejavnost; problem premajhne aktualnosti vsebin). Izpostavljeni so bili tudi nekateri problemi, povezani z izvedbo študija: treba je okrepiti kontaktne med študenti, profesorji in mentorji; poleg konzultacij je treba uvesti tudi kolektivne oblike dela (diskusije, konference); uvesti možnost e-študija; vključiti e-predavanja. Slabi so tudi delovni in materialni pogoji, v katerih se študij izvaja. Potrebovali pa bi tudi bolj intenzivno delo podpornih služb, še posebej, ko gre za promocijo študija.

Priložnosti: Na osnovi izvedene samoevalvacije je mogoče identificirati naslednje ukrepe, ki bi vodili do večje prepoznavnosti in zvišanja kvalitete študijskega programa: povečati aktualnost vsebin; povečati obseg raziskovalnega dela študentov; uvesti e-oblike dela in študija; omogočiti individualizacijo vsebin študija, ki so skladne z doktorsko disertacijo študenta. Prav tako je pomembno, da se zagotovi: dograjevanje spremljanja mnenj deležnikov, vključujoč zagotavljanje bolj reprezentativnih in bolj celostnih podatkov (krepitev analitike za doktorski študij na ravni UM); izboljšanje delovnih in materialnih pogojev (kadrovska stabilizacija, celostna sanacija zgradbe, nabava potrebne literature v knjižnici); zagotovitev namenskih sredstev za promocijo, spodbujanje in

organiziranje sodelovanja s potencialnimi ponudniki praktičnega izobraževanja (razpis štipendij, dajanje subvencij); zagotovitev namenskih sredstev za raziskovalno delo študentov; bolj vidna, predvsem pa bolj ciljana aktivnost Kariernega centra UM za področje doktorskega študija.

Grožnje: Nadaljevanje upada vpisa, stagnacija kvalitete, tudi zaradi posledic racionalizacij in nadaljevanja nestabilnega/neustreznega financiranja in posledično kadrovske nestabilnosti, neupoštevanje in nerealizacija pobud in predlogov študentov za izboljšanje študija. Grožnje predstavljajo tudi: a) nadaljevanje izvedbe programa pod izrazito slabimi materialnimi in delovnimi pogoji; b) šibkost podpornih služb, promocijskih aktivnosti in aktivnosti institucij, ki bi naj pomagale pri krepitvi vezi med univerzo in trgom dela; c) politika nezrelega egocentrizma, ki partikularne interese postavlja pred pedagoško in znanstveno odličnost; d) preprečevanje ukrepov, ki so s strani študentov študija in Oddelka za sociologijo prepoznani kot nujni za izboljšanje študija, s strani zunajoddelčnih in nadoddelčnih centrov moči, ki s takšnim delovanjem omogočajo uresničevanje partikularnih interesov posameznikov na škodo celotnega študija in njegove izvedbe.

Študijski program 3. stopnje Umetnostna zgodovina

Pri **analizi** doktorskega študijskega programa Umetnostna zgodovina tretje stopnje za študijsko leto 2018/2019 smo upoštevali razgovore, evalvacijo in refleksijo s strani visokošolskih učiteljev, študentov in zunanjih deležnikov ter rezultate ankete o pedagoškem delu. **Ugotavljamo**, da so študentje s programom zadovoljni, vendar ugotovitve veljajo za star program, ki je bil zadnjič razpisan v študijskem letu 2018/2019. V študijskem letu 2019/2020 smo razpisali popolnoma prenovljen program po smernicah Doktorske šole UM, vendar se ni vpisal noben študent. **Ukrepov** za izboljšanje študijskega programa, ki se izteka, nismo predlagali. Poleg tega v študijskem letu 2018/2019 ni doktoriral noben študent, od katerega bi lahko na podlagi ankete pridobili refleksijo o študijskem programu. V študijskem letu 2018/2019 smo izvedli nekatere ukrepe za povečanje vpisa, kot so razgovori s potencialnimi kandidati in prijave na razpisu za mentorstva mladim raziskovalcem. Študenti so bili vključeni v raziskovalno delo učiteljev oddelka, mladi raziskovalci so preko inštitucij, v katerih so zaposleni, vključeni v programsko skupino ter v temeljne ali aplikativne raziskovalne projekte. Relativno nizko število vpisanih je učiteljem omogočilo veliko individualnega dela in posvečanja posameznemu študentu.

Študijski program 3. stopnje Vedenjska in kognitivna nevroznanost

V analizi pedagoške izvedbe našega tretjestopenjskega študijskega programa Psihologija v lanskem študijskem letu (2018/19) na oddelku za psihologijo ne opažamo posebnosti. Študijski program je atraktiven, o čimer priča povečano število vpisanih študentov. Vsi nosilci učnih enot izkazujejo ustrezne reference in so uveljavljeni raziskovalci na svojih strokovnih področjih. Študente in vse relevantne deležnike vključujemo v široko razpravo o izvedbi študija, učnih enotah in izvajalcih. Redno spremljamo relevantne kazalnike ter nacionalne in mednarodne strateške dokumente v povezavi z načrtovanjem in izvedbo doktorskega študija. Vsi predlagani cilji in akcijski načrti utemeljeno sledijo iz omejenih virov. Ukrepe za spremembe v notranji samoevalvaciji 2017/18 smo delno realizirali in opažamo, da pri preboju med vidnejše raziskovalne ustanove v odmevnosti raziskovalnega dela doktorskih študentov potrebujemo večjo podporo strokovnih služb, ustrezno kadrovsko strukturo, uskladitev raziskovalnega dela študentov z aktualnimi projekti na oddelku ter ustrezna predznanja študentov. V prihodnje bomo nadaljevali z realizacijo neizvedenih ukrepov, dodatno pa si bomo na doktorskem študiju prizadevali k uresničevanju sledečih ciljev: razbremenitev administrativnega dela učiteljev mentorjev in zagotovitev ustrezne administrativne opore, vključitev doktorskih študentov v tekoče raziskovalno delo, zagotovitev raziskovalne infrastrukture in dodatnih raziskovalnih sredstev (za študente, ki teh sredstev nimajo) in sprememba vpisnih pogojev.

Na splošno imajo študentje občutek, da v okviru študijskega programa dobro razvijejo predvidene kompetence. To še posebej velja za pridobivanje strokovnega znanja, pisanja besedil in ustnega izražanja, tudi zmožnosti dela pod stresom. Pač pa ni visokih ocen glede povezav, ki bi jih študijski program odprl za poklicno ali karierno prihodnost, vsaj ne tako, ki bi bila ustrezna pridobljeni izobrazbi in znanju na študijskem programu.

Za interes za študij je bilo od uvedbe študijskega programa značilno precejšnje nihanje. Začetni sorazmerno visoki ravni zanimanja za študijski program je sledil sorazmerno strm padec, po naši oceni povezan z visoko ceno študija. Možnosti sofinanciranja študija na tem študijskem programu od leta 2016/17 naprej so ponovno poskrbele za dvig krivulje. V letu 2018/19 smo beležili celo porast vpisa. Še naprej bomo krepili promocijske dejavnosti na drugih visokošolskih zavodih v Sloveniji in v bližnjem sosedstvu, da bi povečali dotok vpisanih na študijski program od tam. Ravno tako bomo okrepili že obstoječe redne stike z možnimi delodajalci (arhivi, muzeji, radijske postaje, časopisne hiše).

Prehodnost sicer niha, a se je v študijskem letu 2018/19 povečala. Nanjo ob individualni naravi študija in s tem tudi individualnem načrtovanju njegovega tempa vplivajo predvsem zunanji dejavniki, zlasti že omenjena vpetost v svet dela, četudi velikokrat v obliki priložnostnih del in dejavnosti, ki z vsebino študija nimajo prave zveze.

Nosilci učnih enot izkazujejo v povprečju zelo kakovostne reference, povezane z vsebinami študijskih predmetov, ki jih izvajajo. Njihove objave presegajo zgolj slovensko znanstveno raven in jih je najti v številnih mednarodnih publikacijah. Med nosilci predmetov so tudi prejemniki uglednih priznanj za znanstveno in kulturno udejstvovanje. Ugotovitev pregleda referenc nosilcev je sicer bila tudi, da so v zvezi z doseganjem zahtev iz Pravidnika težave, glavno vprašanje, ki se ob tem pojavlja, pa je vprašanje pretiranega poudarka na kvantiteti ustreznih referenc in zahtevi po ustreznih bazah in revijah.

Po naši oceni so načini preverjanja in ocenjevanja znanja študentov v študijskem programu ustrezni, zato kratkoročnih sprememb ne načrtujemo.

Predlogi ukrepov/sprememb

Predlog spremembe	Zadolžen	Rok
Večje vključevanje alumnov v študijski program (priprava vsaj enega predavanja oziroma predstavitev)	Nosilci učnih enot	30. 9. 2020
Priprava delavnice za vse pedagoške sodelavce na študijskem programu s poudarkom na didaktičnih posebnosti dela z doktorskimi študenti	Doc. dr. Aleš Maver	1. 31. 10. 2020

Študijski programi za izpopolnjevanje

ZGUČAN

Filozofska in Pedagoška fakulteta, Univerze v Mariboru, skupaj izvajata Študijski program za izpopolnjevanje iz zgodnjega poučevanja angleščine oz. nemščine, ki traja eno leto in obsega 60 ECTS-ov. Na podlagi zbirnika evalvacijskih listov za udeležence v letu 2018/19 ugotavljamo, da so udeleženci študijskega programa za izpopolnjevanje zelo zadovoljni, saj so celoten študijski program ocenili s povprečno oceno 6,91 (na 9-stopenjski lestvici), predvsem zaradi rabe didaktičnih pristopov v okviru posameznih predmetov, ki so zasnovani na načelu »na študenta osredinjenega učenja, poučevanja in ocenjevanja«. Takšni pristopi pomembno spodbujajo udeleženčevo motivacijo, samorefleksijo ter sodelovanje v študijskem procesu, po tem zgledu pa jih bodo udeleženci prenašali tudi v šolsko prakso. O morebitnih pomanjkljivostih programa se sproti posvetujemo z udeleženci in jih, v kolikor je to mogoče, poskušamo odpraviti. Zavedamo se, da bi lahko bila ocena vsebin in metod dela ter uporabnosti programa še nekoliko višja, zato jih bomo z nosilci in izvajalci programa skušali še nadgraditi in prilagoditi udeležencem.

Večina udeležencev je uspešno zaključila študijski program za izpopolnjevanje izobrazbe v letu 2018/19. Pri učiteljih AN oz. NEM je bila uspešnost 95,8%. Pri učiteljih razrednega pouka je študijski program zaključilo 100% udeležencev.

V program ZGUČAN bomo tudi v prihodnje vključili strokovnjake iz prakse, saj njihova povprečna ocena **8,29** kaže na ustrezen izbor zunanjih sodelavcev.

Udeleženci študijskega programa za izpopolnjevanje so intenzivno vključeni v učni proces in sicer sproti opravljajo vse obveznosti (npr. predstavitev seminarskih nalog, individualne zadolžitve, interaktivno delo, mini nastopi, diskusije, delo v parih in manjših skupinah).

Študijski program ima v okviru CVI FF interno dostopno spletno učilnico Moodle, s pomočjo katere udeleženci dostopajo do aktualnih e-grafov in preko katere poteka vsestranska komunikacija.

Študijski program je bil posodobljen in potrjen na senatu UM v začetku 2019. Posodobitve so vključene v program v študijskem letu 2019/20.

Ko bodo znani podatki poskusnega uvajanja razširjenega programa v OŠ, bomo morebitne spremembe vključili v program.

Študijski program za izpopolnjevanje Pedagoško-andragoško izobraževanje Filozofske fakultete Univerze v Mariboru (PAI FF UM) je enoletni program, ovrednoten s 60 ECTS. Gre za pedagoški program, ki je bil potrjen s strani NAKVIS leta 2009 in v 2016 ponovno akreditiran na isti ustanovi. Glede na pogovore z udeleženci, predavatelji ter glede na evalvacijske ankete, ki jih izvajamo v sklopu programa, smo v študijskem letu 2018/2019 uvedli dve manjši spremembi, ki zadevata nosilstvo in izvajalstvo dveh predmetov iz nabora obveznih predmetov.

Predmetnik omogoča kvalitetno temeljno pedagoško-andragoško znanje ter specialno didaktično izobraževanje glede na predhodno izobrazbo (družboslovje ali nedružboslovje), zato ravnatelji (predvsem srednjih strokovnih šol) pogosto sami poiščejo stik z nami oz. vpišejo svoj novo zaposleni strokovni kader v naš študijski program.

Anketa kaže, da so slušatelji s programom zadovoljni, predvsem s predavatelji. Na devetstopenjski lestvici različne vidike svojega zadovoljstva z vsebinami in metodami dela ter z uporabnostjo programa so v povprečju ocenili z ocenami od 6 do 7. Vsi so se strinjali, da je bil termin izvedbe ustrezno izbran in da so bili prostorski pogoji za delo primerni. Izjemno so bili udeleženci zadovoljni s predavatelji, saj so jih kar 7 od skupno 16 ocenili z ocenami, višjimi od 8 (na devetstopenjski lestvici). V prihodnje načrtujemo posodobitve učnih načrtov ter spremembe nosilcev pri nekaterih predmetih, razširitev nabora izbirnih predmetov ter bolj poglobljeno evalvacijo izvedbe.